

Broj: 03-02-1276/2020
Sarajevo, 01.08.2025. godine

PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE

- Predstavnički dom -
gosp. Dragan Mioković, predsjedavajući

- Dom naroda -
gosp. Tomislav Martinović, predsjedavajući ✓

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primljeno 04-08-2025			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
01,02	- 02 -	1961	20

Poštovani,

U skladu sa članom IV.B.3.7.c) (III) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, a u vezi sa čl. 178. i 179. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07, 2/08, 26/20 i 13/24) i sa čl. 171. i 172. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09, 24/20 i 60/24), radi razmatranja i usvajanja, dostavljam Vam **PRIJEDLOG ZAKONA O VJEŠTACIMA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE**, koji je utvrdila Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 59. sjednici, održanoj 30.07.2025. godine.

Prijedlog zakona se dostavlja na službenim jezicima i pismima Federacije Bosne i Hercegovine u printanoj i elektronskoj formi (CD).

S poštovanjem,

Prilog:

- Prijedlog zakona na bosanskom jeziku (CD),
- Izjava o usklađenosti,
- Tabelarni pregled usklađenosti,
- Obrazac broj 1a,
- Obrazac broj 2 i
- Obrazac IFP-NE.

Co: Federalno ministarstvo pravde
gosp. Vedran Škobić, ministar

B

04-08-2025

1281 00 00

1281 00 00

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA

„EI“

PRIJEDLOG

ZAKON
O VJEŠTACIMA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

Sarajevo, juli 2025. godine

ZAKON O VJEŠTACIMA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1. (Predmet Zakona)

Ovim zakonom uređuju se uvjeti i postupak izbora i imenovanja vještaka i pravnih osoba koje su ovlaštene za obavljanje poslova vještačenja (u daljem tekstu: pravne osobe za vještačenje) koji u sudskom i upravnom postupku obavljaju poslove vještačenja, organizacija i položaj vještaka, prava i dužnosti vještaka, odgovornosti pravnih osoba za vještačenje, odgovornosti vještaka, nadzor nad radom vještaka i pravnih osoba za vještačenje, vođenje imenika vještaka i imenika pravnih osoba za vještačenje, postupak razrješenja vještaka, postupak brisanja pravnih osoba za vještačenje, kao i druga pitanja od značaja za rad vještaka i pravnih osoba za vještačenje u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija).

Član 2. (Usklađenost s evropskom pravnom stečevinom)

Ovim zakonom u zakonodavstvo Federacije Bosne i Hercegovine djelimično se preuzima Direktiva 2006/123/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 12.12.2006. godine o uslugama na unutrašnjem tržištu (SL L 376, 27.12.2006.)

Član 3. (Značenje izraza)

Izrazi koji su radi preglednosti dati isključivo u jednom gramatičkom rodu u ovom zakonu i propisima donesenim na osnovu ovog zakona bez diskriminacije se odnose i na muškarce i na žene.

Član 4. (Poslovi vještačenja)

- (1) Vještačenje vrše fizičke i pravne osobe, organi Bosne i Hercegovine, organi vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: organi vlasti), te javne ustanove koje ispunjavaju uvjete propisane ovim zakonom.
- (2) Svi pravni i fizički subjekti iz stava (1) ovog člana dužni su upisati se u Imenik iz čl. 20. i 48. ovog zakona.

Član 5. (Djelatnost vještačenja)

- (1) Vještačenje je samostalna profesionalna djelatnost koja se organizira i funkcionira u skladu s ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona.
- (2) Samostalnost vještačenja ostvaruje se posebno:
 - a) nezavisnim vršenjem usluga,

- b) organiziranjem vještaka u Komoru vještaka Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Komora vještaka) kao nezavisnu i samostalnu organizaciju sa obaveznim članstvom,
- c) donošenjem Statuta kojim se regulira rad Komore vještaka i njenih organa,
- d) donošenjem Etičkog kodeksa vještaka,
- e) odlučivanjem o oblicima saradnje s organizacijama vještaka Republike Srpske i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i komorama vještaka stranih država, međudržavnim i međunarodnim udruženjima vještaka i
- f) odlučivanjem o oblicima saradnje sa drugim vrstama međudržavnih i međunarodnih institucija, organizacija i udruženja.

Član 6. (Oblasti za vještačenje)

- (1) Imenovanje vještaka za obavljanje poslova vještačenja, u skladu s ovim zakonom, vrši se za sljedeće oblasti:
 - a) oblast sudske medicine i drugih medicinskih oblasti - sa podoblastima i specijalnostima,
 - b) oblast farmacije – sa podoblastima,
 - c) oblast stomatologije - sa podoblastima,
 - č) oblast veterinarstva - sa podoblastima i specijalnostima,
 - ć) kriminalističko - forenzičku oblast - sa podoblastima,
 - d) grafičko - tehnološku oblast – sa podoblastima,
 - dž) pedagošku oblast - sa podoblastima,
 - đ) psihološku oblast - sa podoblastima,
 - e) elektrotehničku oblast - sa podoblastima,
 - f) oblast mašinstva - sa podoblastima,
 - g) ekonomsku oblast - sa podoblastima,
 - h) oblast šumarstva - sa podoblastima,
 - i) oblast arhitekture i urbanizma - sa podoblastima,
 - j) oblast građevinarstva - sa podoblastima,
 - k) oblast geodezije - sa podoblastima,
 - l) oblast saobraćaja - sa podoblastima,
 - lj) hemijsko-tehnološku oblast - sa podoblastima,
 - m) oblast biologije - sa podoblastima,
 - n) oblast geologije - sa podoblastima,
 - nj) oblast poljoprivrede - sa podoblastima,
 - o) oblast zaštite na radu - sa podoblastima,
 - p) oblast zaštite od požara - sa podoblastima,
 - r) oblast zaštite životne sredine - sa podoblastima,
 - s) oblast informatičko-telekomunikacijske tehnologije - sa podoblastima i
 - š) druge oblasti sa podoblastima i specijalnostima, zasnovanim na naučno - stručnim dostignućima i potrebama sudskog ili upravnog postupka.
- (2) Podoblasti i specijalnosti za vještačenje unutar oblasti iz stava (1) ovog člana bliže će se urediti podzakonskim propisom kojeg donosi federalni ministar pravde (u daljem tekstu: ministar).

Član 7.
(Komora vještaka)

- (1) Ovim zakonom se osniva Komora vještaka, te ovaj zakon predstavlja osnivački akt Komore vještaka.
- (2) Vještaci koji su imenovani za obavljanje poslova vještačenja, u skladu s ovim zakonom, obavezno se organiziraju u Komoru vještaka, kao nezavisnu i samostalnu organizaciju vještaka, određenu ovim zakonom.

Član 8.
(Organizacija Komore vještaka)

- (1) Komoru vještaka čine:
 - a) Regionalna komora vještaka I. sa sjedištem u Sarajevu (formira se za područje Kantona Sarajevo, Zeničko - dobojskog kantona i Bosansko - podrinjskog kantona Goražde),
 - b) Regionalna komora vještaka II. sa sjedištem u Mostaru (formira se za područje Hercegovačko - neretvanskog kantona i Srednjobosanskog kantona),
 - c) Regionalna komora vještaka III. sa sjedištem u Tuzli (formira se za područje Tuzlanskog kantona i Posavskog kantona),
 - d) Regionalna komora vještaka IV. sa sjedištem u Livnu (formira se za područje Unsko-sanskog kantona, Kantona 10 i Zapadnohercegovačkog kantona).
- (2) Komora vještaka i regionalne komore vještaka iz stava (1) ovog člana imaju svojstvo pravne osobe, a njihova unutrašnja organizacija uređuje se statutom Komore vještaka i regionalnih komora, te drugim općim aktima ovih komora.
- (3) Vještaci se obavezno udružuju u jednu od regionalnih komora iz stava (1) ovog člana prema mjestu prebivališta čime ujedno stječu članstvo u Komori vještaka.
- (4) Samo vještaci koji su članovi Komore vještaka imaju dozvolu za obavljanje poslova vještačenja definiranih ovim zakonom, te eventualnim prestankom članstva, gube pravo za daljim obavljanjem poslova vještačenja.
- (5) Službeni evidenciju članova Komore vještaka vodi Komora vještaka.
- (6) Službena evidencija članova iz stava (5) ovog člana sadrži sve podatke kao i Lista vještaka koju vodi Federalno ministarstvo pravde (u daljem tekstu: Ministarstvo) i usaglašavanje s Listom vještaka vršit će se najmanje dva puta godišnje, uz dodatnu naznaku o izvršenim obavezama prema Komori vještaka.

Član 9.
(Zadaci Komore vještaka)

- (1) Komora vještaka predstavlja i zastupa vještake i obavlja sljedeće zadatke:
 - a) razvija i unaprjeđuje djelatnost vještaka,
 - b) osigurava profesionalnu samostalnost vještaka,
 - c) donosi odluke u vezi sa stjecanjem prava na bavljenje djelatnošću vještaka,
 - č) inicira postupak odgovornosti vještaka,
 - ć) štiti prava i interese vještaka,
 - d) organizira i osigurava stručno usavršavanje vještaka i nadzire njihovu obuku,

- dž) sarađuje sa zakonodavnom, sudskom i izvršnom vlašću u Bosni i Hercegovini,
 - đ) posreduje (medijacija) između vještaka i naručioca vještačenja,
 - e) sarađuje sa državnim i međunarodnim organizacijama, institucijama i udruženjima,
 - f) sarađuje s organizacijama vještaka Republike Srpske i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, komorama vještaka stranih država, regionalnim asocijacijama vještaka i međunarodnim udruženjima vještaka.
- (2) Komora vještaka predstavlja i zastupa sve vještake sa teritorije Federacije pred federalnim organima i institucijama, a organi Komore vještaka obavljaju sve one aktivnosti koje ovim zakonom nisu određene kao aktivnosti regionalnih komora.

Član 10. **(Organi Komore vještaka)**

- (1) Organi Komore vještaka su:
- a) Skupština,
 - b) Upravni odbor,
 - c) Predsjednik i potpredsjednik,
 - d) Nadzorni odbor,
 - e) drugi organi utvrđeni Statutom Komore vještaka.
- (2) Mandat organa iz stava (1) ovog člana traje šest godina.
- (3) Nadležnosti, sastav i način rada organa iz stava (1) ovog člana bliže će se urediti Statutom Komore vještaka.
- (4) Skupština Komore vještaka donosi Statut i Etički kodeks vještaka.

Član 11. **(Nadzor nad radom Komore vještaka)**

- (1) Ministarstvo prati rad Komore vještaka sa stanovišta provođenja ovog zakona i predlaže mjere za unaprjeđenje djelatnosti vještačenja.
- (2) Ministarstvo može zahtijevati odgovarajuće izvještaje i podatke od Komore vještaka, vodeći računa o nezavisnosti vještaka.

II. UVJETI I POSTUPAK IZBORA I IMENOVANJA VJEŠTAKA

Član 12. **(Uvjeti za imenovanje vještaka)**

- (1) Za vještaka može biti imenovana osoba koja ispunjava sljedeće opće i posebne uvjete:
- a) opći uvjeti za imenovanje vještaka su:
 - 1) da je državljanin Bosne i Hercegovine,
 - 2) da ima opću zdravstvenu sposobnost,
 - 3) da protiv njega nije potvrđena optužnica.
 - b) posebni uvjeti za imenovanje vještaka su:
 - 1) da ima visoku stručnu spremu, odnosno završen prvi ciklus studija u trajanju od četiri godine sa ostvarenih najmanje 240 ECTS bodova ili ekvivalent, iz oblasti za koju se prijavljuje,

- 2) da ima najmanje pet godina radnog iskustva nakon stjecanja diplome na poslovima u oblastima koje je kandidat naveo u prijavi na javni poziv,
 - 3) da je uspješno završio provjeru znanja u skladu sa odredbama ovog zakona,
 - 4) da ima zaključen ugovor o osiguranju od odgovornosti za obavljanje poslova vještaka,
 - 5) da ima položen stručni odnosno specijalistički ispit za obavljanje poslova, ako je to u skladu sa posebnim propisima uvjet za obavljanje tih poslova, odnosno valjano odobrenje za samostalno obavljanje poslova (licencu).
- (2) Ukoliko za određenu oblast vještačenja nema dovoljan broj osoba koje ispunjavaju uvjete iz stava (1) tačke b) podtačka 1) ovog člana, za vještaka može biti imenovana osoba koja ima prvi ciklus studija sa ostvarenih najmanje 180 ECTS bodova ili ekvivalent i najmanje osam godina radnog iskustva nakon stjecanja diplome na poslovima u oblastima koje se traže javnim pozivom.
 - (3) Ukoliko za određenu oblast vještačenja nema dovoljan broj osoba koje ispunjavaju uvjete iz stava (1) tačke b) podtačka 1) ovog člana, za vještaka može biti imenovana osoba koja ima srednju stručnu spremu i najmanje 15 godina radnog iskustva nakon stjecanja diplome na poslovima u oblastima koje se traže javnim pozivom.
 - (4) Za vještaka se ne može imenovati osoba koja je osuđena za krivično djelo koje ga čini nepodobnim za vršenje dužnosti vještaka, niti osoba koja je u posljednje četiri godine od dana objavljivanja javnog poziva iz člana 13. ovog zakona razriješena dužnosti vještaka na osnovu člana 44. stav (1) tačka c) ovog zakona.

Član 13.

(Javni poziv za imenovanje vještaka)

- (1) Ministar objavljuje javni poziv za imenovanje vještaka.
- (2) Javni poziv se objavljuje u „Službenim novinama Federacije BiH“, dvoma dnevnim novinama koje su dostupne na području cijele Federacije i na internet stranici Ministarstva i Komore vještaka.

Član 14.

(Podnošenje prijave za imenovanje vještaka)

- (1) Osoba koja se prijavljuje na javni poziv iz člana 13. ovog zakona navodi oblast i odgovarajuću podoblast ili specijalnost za koju podnosi prijavu.
- (2) Osoba iz stava (1) ovog člana dostavlja Ministarstvu sljedeću dokumentaciju:
 - a) biografiju,
 - b) uvjerenje o državljanstvu,
 - c) uvjerenje o općoj zdravstvenoj sposobnosti,
 - d) uvjerenje nadležnog suda da se protiv nje ne vodi krivični postupak,
 - e) uvjerenje da nije osuđena za krivično djelo, koje ga čini nepodobnim za vršenje dužnosti vještaka,
 - f) ovjerenu fotokopiju diplome,
 - g) uvjerenje o radnom iskustvu na poslovima u odgovarajućoj oblasti, podoblasti ili specijalnosti za koju se prijavljuje,

- h) dokaze o ispunjenju uvjeta iz člana 12. stav (1) tačka b) podtačka 5) ovog zakona i
- i) potvrdu poslodavca ili drugu relevantnu evidenciju (pravne osobe) kod koje je osoba angažirana u bilo kojem svojstvu (radni odnos, vlasništvo, upravljačka struktura i sl.), ukoliko je angažirana.

Član 15.

(Komisija za izbor i imenovanje vještaka)

- (1) Radi provođenja procedure za imenovanje vještaka, utvrđivanja Prijedloga liste vještaka i postupanja po primjedbama na rad vještaka, ministar imenuje Komisiju za izbor i imenovanje vještaka (u daljem tekstu: Komisija).
- (2) Komisija iz stava (1) ovog člana se sastoji od stalnih članova koje čine: jedan član iz reda sudija u Federaciji, jedan član iz reda tužioca u Federaciji, jedan član iz reda advokata u Federaciji, dva predstavnika Ministarstva i tri privremena člana na prijedlog Komore vještaka iz reda vodećih stručnjaka iz oblasti za koje se imenuje vještak koji imaju najmanje 15 godina iskustva u obavljanju poslova vještačenja.
- (3) Predsjednik Komisije je jedan od dva predstavnika Ministarstva.
- (4) Komisija ima sekretara, i po potrebi zamjenika sekretara, koji obavlja administrativno - tehničke poslove za potrebe rada Komisije.
- (5) Komisija iz stava (2) ovog člana imenuje se na pet godina.
- (6) Članovi Komisije i sekretar imaju pravo na naknadu za rad u Komisiji.
- (7) Rješenje o visini naknade iz stava (5) ovog člana donosi ministar.
- (8) Način rada i odlučivanja u Komisiji iz stava (1) ovog člana propisat će se Poslovníkom o radu Komisije, koji donosi Komisija.

Član 16.

(Testiranje kandidata za vještaka i troškovi testiranja)

- (1) Komisija iz člana 15. ovog zakona utvrđuje da li su pristigle prijave blagovremene i potpune i ako kandidat ispunjava uvjete za vještaka provodi testiranje kandidata za vještaka.
- (2) Komisija iz člana 15. ovog zakona će se radi pribavljanja izvoda iz kaznene evidencije za kandidate za vještaka obratiti nadležnom organu.
- (3) Postupak, način, kriteriji i sadržaj testiranja kandidata propisat će se podzakonskim aktom koji donosi ministar.
- (4) Troškove testiranja snosi kandidat za vještaka, u skladu sa rješenjem o visini troškova testiranja za vještaka koje donosi ministar.

Član 17.

(Imenovanje vještaka)

- (1) Kandidati za vještaka se na testiranju ocjenjuju "zadovoljava" ili "ne zadovoljava". Kriterij prolaznosti za ocjenu zadovoljava bit će određen podzakonskim propisom iz člana 16. stav (3) ovog zakona.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, vanredni i redovni profesori sa najmanje 10 godina radnog staža u struci i najmanje pet objavljenih naučnih radova mogu se osloboditi od obaveze testiranja o čemu ministar donosi posebno rješenje.

- (3) Komisija iz člana 15. ovog zakona predlaže da se za vještaka imenuje kandidat koji na testiranju dobije ocjenu "zadovoljava".
- (4) Vještaka, na prijedlog Komisije, rješenjem imenuje ministar na period od šest godina, uz mogućnost ponovnog imenovanja.
- (5) Rješenje o imenovanju dostavlja se vještaku u roku od 30 dana od dana testiranja.
- (6) Za kandidata koji dobije ocjenu "ne zadovoljava", ministar donosi rješenje kojim odbija njegov zahtjev za imenovanje, u roku od 30 dana od dana testiranja.
- (7) Protiv rješenja iz stava (6) ovog člana nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda.
- (8) Nakon isteka imenovanja iz stava (4) ovog člana, vještaku se svaki put produži mandat imenovanja za period od narednih šest godina i donosi se rješenje o imenovanju, uz uvjet da vještak najmanje 30 dana prije isteka mandata podnese Ministarstvu zahtjev za produženje mandata imenovanja i dostavi dokaze o ispunjenosti uvjeta iz člana 12. stav (1) tačka a) i člana 35. ovog zakona.
- (9) Vještaka čije imenovanje nije produženo u skladu sa uvjetima iz stava (8) ovog člana, Ministarstvo briše iz Imenika vještaka i sa Liste vještaka.

Član 18. (Svečana izjava)

- (1) Osoba koja je imenovana za vještaka, prije početka vršenja dužnosti, potpisuje svečanu izjavu koju dostavlja Ministarstvu.
- (2) Tekst svečane izjave iz stava (1) ovog člana glasi: "Izjavljujem da ću dužnost vještaka vršiti časno i savjesno i da ću u radu postupati u skladu sa zakonom i drugim propisima i pravilima struke."

Član 19. (Liste vještaka)

- (1) Ministarstvo vodi Listu vještaka fizičkih osoba i Listu vještaka pravnih osoba.
- (2) Lista vještaka fizičkih osoba sadrži:
 - a) ime i prezime vještaka,
 - b) prebivalište i adresu vještaka,
 - c) telefonski broj,
 - d) adresa elektronske pošte,
 - e) stručni naziv zvanja vještaka,
 - f) oblast, odgovarajuću podoblast ili specijalnost za koju je vještak imenovan,
 - g) naziv poslodavca (pravne osobe) kod koje je osoba angažirana u bilo kojem svojstvu (radni odnos, vlasništvo, upravljačka struktura i sl.).
- (3) Lista vještaka pravnih osoba sadrži:
 - a) naziv,
 - b) sjedište i adresu pravne osobe,
 - c) telefonski broj,
 - d) adresa elektronske pošte,
 - e) oblast, odgovarajuću podoblast ili specijalnost vještačenja.
- (4) Liste iz stava (1) ovog člana, kao i sve promjene tih lista, objavljuju se u "Službenim novinama Federacije BiH", internet stranici Ministarstva, Komore

- vještaka i općinskih sudova u Federaciji, izuzev podataka iz stava (2) tačka g) ovog člana.
- (5) Liste iz stava (1) ovog člana su obavezujuće za sud, uključujući registar poslovnih subjekata, tužilaštvo, organe uprave na svim nivoima vlasti ili druge organe koji vode bilo koju vrstu postupka u kojem je potrebno vještačenje, uključujući i notare.
 - (6) Općinski sudovi u Federaciji dužni su liste iz stava (4) ovog člana ažurirati najmanje jedanput godišnje.

Član 20. **(Imenik vještaka fizičkih osoba)**

- (1) Ministarstvo vodi Imenik vještaka fizičkih osoba.
- (2) U imenik vještaka iz stava (1) ovog člana unose se sljedeći podaci:
 - a) redni broj upisa,
 - b) ime i prezime vještaka i jedinstveni matični broj,
 - c) prebivalište i adresa stanovanja,
 - d) telefonski broj,
 - e) adresa elektronske pošte,
 - f) stručno zvanje, kao i oblast imenovanja, uključujući odgovarajuću podoblast ili specijalnost,
 - g) broj i datum rješenja o imenovanju i
 - h) podaci o poslodavcu.
- (3) Način vođenja Imenika vještaka fizičkih osoba i sadržaj i izgled obrasca Imenika vještaka fizičkih osoba propisat će se podzakonskim propisom koji donosi ministar.

Član 21. **(Promjena podataka)**

Vještak je dužan o promjeni osobnih podataka iz člana 20. stav (2) ovog zakona obavijestiti Ministarstvo bez odgađanja, a najkasnije u roku od osam dana od dana promjene podataka.

Član 22. **(Tabla)**

- (1) Vještak je dužan na ulazu u prostorije u kojima obavlja djelatnost vještačenja postaviti tablu s natpisom: „VJEŠTAK“.
- (2) Izgled table iz stava (1) ovog člana propisat će Komora vještaka općim aktom.

Član 23. **(Pečat)**

- (1) Vještak ima pečat okruglog oblika, promjera 38 milimetara, koji se može upotrebljavati samo u vršenju dužnosti vještaka.
- (2) Tekst pečata ispisan je na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini, latiničnim ili ćirilničnim pismom i sadrži:
 - a) ime i prezime vještaka,

- b) oznaku "vještak" sa naznakom oblasti, podoblasti ili specijalnosti vještačenja za koju je vještak imenovan,
- c) mjesto prebivališta vještaka.
- (3) Otisak pečata i vlastoručni potpis vještak deponira u Ministarstvu.
- (4) Troškove izrade i nabavke pečata snosi vještak.

Član 24. **(Službena iskaznica)**

- (1) Vještak ima službenu iskaznicu.
- (2) Službenu iskaznicu vještaku izdaje ministar.
- (3) Uz potpisanu svečanu izjavu iz člana 18. ovog zakona, imenovani vještak dostavlja dvije fotografije veličine 28x32 mm.
- (4) Službena iskaznica je pravougaonog oblika veličine 8,5 x 5,5 cm na kartonskoj podlozi ili pergamentu bijele boje.
- (5) Vještak koristi službenu iskaznicu isključivo i jedino pri obavljanju poslova vještačenja.

Član 25. **(Evidencija službenih iskaznica)**

- (1) O izdanim službenim iskaznicama iz člana 24. ovog zakona Ministarstvo vodi evidenciju.
- (2) Evidencija iz stava (1) ovog člana sadrži redni broj, ime i prezime vještaka kojem je izdana službena iskaznica, jedinstveni matični broj, datum izdavanja, vrijeme trajanja ovlaštenja, datum i razlog privremenog oduzimanja i rubriku za napomene.

Član 26. **(Oduzimanje i poništavanje službene iskaznice)**

Službena iskaznica oduzima se vještaku kada mu je izrečena privremena zabrana obavljanja poslova vještačenja, a poništava se kada mu prestane pravo na obavljanje poslova vještaka za koje mu je izdana.

Član 27. **(Gubitak službene iskaznice)**

- (1) Ako vještak izgubi službenu iskaznicu ili na drugi način ostane bez nje, dužan je o tome bez odgađanja obavijestiti Ministarstvo radi pokretanja postupka za brisanje izgubljene službene iskaznice iz evidencije i izdavanja nove.
- (2) Vještak koji je izgubio službenu iskaznicu ili je na drugi način ostao bez nje, dužan je službenu iskaznicu oglasiti nevažećom u „Službenim novinama Federacije BiH“ i podnijeti zahtjev za izdavanje nove iskaznice.
- (3) Nova službena iskaznica pod drugim rednim brojem izdat će se vještaku nakon što izgubljena ili na drugi način nestala službena iskaznica bude oglašena nevažećom.

III. PRAVA I OBAVEZE VJEŠTAKA

Član 28.

(Nezavisnost u radu vještaka)

- (1) Vještak je samostalan i nezavisan u obavljanju vještačenja i u radu je dužan pridržavati se zakona i drugih propisa, pravila struke i domaćih i međunarodnih standarda.
- (2) Sud, tužilaštvo ili drugi organ koji vodi postupak dužan je vještaku osigurati podršku u postupku, u skladu sa zahtjevima vještaka i u skladu sa rješenjem kojim se određuje vještačenje, poput pomoći prilikom izlaska na teren i prikupljanja dokumentacije kada vještaku nije dostupna bez posebnog naloga suda i slično, u skladu sa zahtjevima vještaka, u skladu sa rješenjem za vještačenje.
- (3) Sud, tužilaštvo ili drugi organ koji vodi postupak dužan je osigurati dignitet vještaka.

Član 29.

(Tarifa o nagradi i naknadi troškova za rad vještaka)

- (1) Vještak ima pravo na nagradu za obavljeno vještačenje i naknadu troškova nastalih u vezi sa vršenjem poslova vještaka, u skladu sa odredbama Tarife o nagradi i naknadi troškova za rad vještaka (u daljem tekstu: Tarifa).
- (2) Tarifa iz stava (1) ovog člana propisuje nagradu za obavljeno vještačenje i naknadu za troškove nastale vršenjem poslova vještaka (troškove preuzimanja predmeta, pregleda dokumentacije, pribavljanja dokumentacije, pregleda pribavljene dokumentacije, komunikacije sa organom koje ga je imenovalo, komunikacije sa strankama, komunikaciju sa trećim osobama, eventualnih ispitivanja od strane ovlaštenih institucija za ta ista ispitivanja, upotrebe osobnog vozila, kopiranja i skeniranja dokumentacije, poštanskih usluga, povrata predmeta, pristupa ročištu, službenog putovanja, smještaja i slično).
- (3) Tarifu donosi Komora vještaka, uz prethodnu saglasnost ministra.
- (4) Tarifa se objavljuje u „Službenim novinama Federacije BiH“.
- (5) Sudovi, tužilaštva i drugi organi u odluci o troškovima postupka određuju nagradu i naknadu za izvršene poslove vještačenja prema odredbama Tarife koja je važila u vrijeme vršenja poslova vještačenja, odnosno u skladu sa ugovorenom nagradom i naknadom troškova ako je ugovoreni iznos isti ili manji od onoga koji je predviđen Tarifom.
- (6) Sudovi, tužilaštva i drugi organi prilikom odlučivanja o troškovima postupka mogu konsultirati imenovanog vještaka radi utvrđivanja obimnosti vještačenja.
- (7) Ukoliko vještak procijeni da sud, tužilaštvo ili drugi organ koji vodi postupak nije utvrdio visinu troškova u skladu sa Tarifom, odnosno u skladu sa obimom vještačenja, o istom će obavijestiti naručioca vještačenja. U slučaju da niti nakon obavještenja naručilac ne utvrdi visinu troškova u skladu sa Tarifom, odnosno u skladu sa obimom vještačenja, vještak ima pravo odbiti vršenje poslova vještačenja.
- (8) U slučajevima u kojima je sud, tužilaštvo ili drugi organ koji vodi postupak dužan nadoknaditi troškove vještačenja, sud, tužilaštvo, odnosno drugi organ koji vodi postupak dužan je donijeti rješenje o isplati troškova za naknadu i nagradu vještaka neposredno nakon saslušanja vještaka na glavnoj raspravi, dok u

slučaju postupaka u kojima nije predviđeno saslušanje vještaka na glavnoj raspravi, neposredno nakon dostave nalaza i mišljenja.

Član 30. **(Dnevnik izvršenih vještačenja)**

- (1) Vještak je dužan voditi dnevnik izvršenih vještačenja (u daljem tekstu: dnevnik).
- (2) U dnevnik iz stava (1) ovog člana unose se sljedeći podaci:
 - a) redni broj upisa,
 - b) broj i datum akta suda, tužilaštva ili drugog organa koji vodi postupak, odnosno pravne osobe na čiji se zahtjev vrši vještačenje,
 - c) ime, prezime i adresa osobe koja zahtijeva vještačenje i datum kada je zahtjev podnesen,
 - d) predmet vještačenja i kratak opis sadržaja vještačenja,
 - e) iznos obračunate i naplaćene nagrade i naknade troškova vještačenja.
- (3) Vještak je dužan po pozivu, u roku 30 dana od dana zaprimanja poziva, Ministarstvu na uvid dostaviti izvještaj o izvršenim vještačenjima za prethodnu kalendarsku godinu.
- (4) Izvještaj iz stava (3) ovog člana sadržavat će podatke iz stava (2) ovog člana.
- (5) Vještak je dužan na zahtjev Ministarstvu omogućiti neposredan uvid u dnevnik.

Član 31. **(Obaveza poštivanja rokova)**

- (1) Vještak je obavezan pridržavati se roka koji mu je određen za izvršenje poslova vještačenja, koji ne može biti kraći od 20 dana od dana prijema rješenja za vještačenje. U slučaju da je vještačenje neophodno sačiniti u roku kraćem od 20 dana, organ kojem je potrebno vještačenje dužan je kontaktirati vještaka i od istog zatražiti saglasnost za vršenje poslova u kraćem roku.
- (2) Ako vještak iz objektivnih ili subjektivnih razloga ne može izvršiti vještačenje u roku iz stava (1) ovog člana, dužan je podnijeti sudu, tužilaštvu ili organu koje je odredilo vještačenje bez odgađanja, a najkasnije 10 dana prije isteka roka, izvještaj o razlozima zbog kojih nije u mogućnosti izvršiti vještačenje, kratki prikaz rezultata do tada obavljenih radnji, kao i navesti rok do kada će obaviti vještačenje, osim ako nije drugačije propisano pravilima postupka.
- (3) U složenijim vještačenjima u kojima je određen duži rok za vještačenje, vještak je dužan sudu, tužilaštvu ili organu koje je odredilo vještačenje, svakog mjeseca od dana povjerenog vještačenja, podnijeti kratki izvještaj o rezultatima do tada obavljenih radnji, osim ako nije drugačije propisano pravilima postupka.
- (4) O rokovima izrade vještačenja, naručilac vještačenja bi trebao kontaktirati vještaka, posebno u slučajevima složenijih vještačenja, kao i u slučajevima u kojima se od vještaka traži izlazak na teren ili pribavljanje dokumentacije, za koje je vještak primoran izdvojiti dodatno vrijeme.

Član 32. **(Nemogućnost postupanja)**

- (1) Ako se odluka suda, tužilaštva ili drugog organa koji vodi postupak odnosi na vještačenje koje ne odgovara oblasti, podoblasti ili specijalnosti za koju je vještak imenovan, vještak je o tome dužan bez odgađanja, a najkasnije u roku

od tri dana od dana prijema odluke obavijestiti sud, tužilaštvo ili drugi organ koji vodi postupak.

- (2) Ako vještak iz opravdanih razloga ne može prihvatiti obavljanje poslova vještačenja, dužan je o razlozima neprihvatanja obavljanja poslova vještačenja obavijestiti sud, tužilaštvo ili drugi organ koji vodi postupak, bez odgađanja, a najkasnije u roku od tri dana od dana prijema odluke iz stava (1) ovog člana.

Član 33. (Čuvanje tajne)

- (1) Vještak je dužan čuvati kao tajnu sve ono što je saznao u obavljanju poslova vještaka.
- (2) Saznanja iz stava (1) ovog člana vještak može iznositi samo u okviru vršenja dužnosti vještaka.

Član 34. (Stručno usavršavanje vještaka)

- (1) Vještaci su obavezni stručno se usavršavati.
- (2) Stručna usavršavanja organiziraju i provode Ministarstvo i Komora vještaka, najmanje jednom tokom perioda na koje je vještak imenovan.
- (3) Podzakonski propis o stručnom usavršavanju vještaka kojim se propisuju način, postupak i sadržaj stručnog usavršavanja vještaka, donijet će ministar.

Član 35. (Obavezno osiguranje od odgovornosti)

- (1) Vještak je dužan osigurati se od odgovornosti za štetu pričinjenu trećim osobama zbog vršenja poslova vještačenja protivno zakonu i drugom propisu, pravilima struke i domaćim i međunarodnim standardima.
- (2) Vještak je obavezan zaključiti ugovor o osiguranju od odgovornosti sa društvom za osiguranje, za tekuću godinu.
- (3) Na početku svake kalendarske godine, a najkasnije do 31.01., vještak je dužan Ministarstvu, Komori vještaka i nadležnoj regionalnoj komori dostaviti dokaz o zaključenom ugovoru o osiguranju za tekuću godinu.
- (4) Minimalni iznos osiguranja iznosi 100.000,00 KM.

IV. NADZOR NAD RADOM VJEŠTAKA

Član 36. (Nadzor nad radom vještaka od organa koji vodi postupak)

- (1) Sud, tužilaštvo ili drugi organ koji vodi postupak dužan je pratiti rad vještaka i o svojim zapažanjima obavještavati Ministarstvo i Komoru vještaka.
- (2) Sud, tužilaštvo ili drugi organ koji vodi postupak dužan je o izrečenim opomenama ili novčanim kaznama obavještavati Ministarstvo i Komoru vještaka.

- (3) Sud, tužilaštvo ili drugi organ koji vodi postupak postupit će na način propisan stavom (1) ovog člana i u slučaju kada je primjenjujući pravila postupka zbog nepropisnog ponašanja vještaka odredio drugog vještaka u postupku.
- (4) Sud je dužan bez odgađanja obavijestiti Ministarstvo i Komoru vještaka o potvrđivanju optužnice protiv osobe koja ima status vještaka i o pravosnažnoj odluci kojom je krivični postupak okončan.

Član 37. **(Primjedbe na rad vještaka)**

- (1) Sud, tužilaštvo ili drugi organ koji vodi postupak mogu Ministarstvu i Komori vještaka dostavljati primjedbe na rad vještaka koje se odnose na kršenje zakona ili drugih propisa, pravila struke, domaćih ili međunarodnih standarda od strane vještaka, te predlagati utvrđivanje odgovornosti vještaka u skladu s ovim zakonom.
- (2) Primjedbe na rad vještaka iz stava (1) ovog člana mogu podnijeti i stranke i punomoćnici stranaka.
- (3) Primjedbe iz st. (1) i (2) ovog člana trebaju sadržavati činjenične navode podnosioca primjedbe, sa potrebnom dokumentacijom koja potkrepljuje navode podnosioca primjedbe.
- (4) Primjedbe se podnose Ministarstvu i Komori vještaka.

Član 38. **(Postupanje po primjedbama na rad vještaka)**

- (1) Primjedbe iz člana 37. ovog zakona ministar dostavlja Komisiji iz člana 15. ovog zakona, radi razmatranja i predlaganja odgovarajućih mjera u skladu sa članom 39. ovog zakona.
- (2) Po prijemu primjedbe Komisija će pokrenuti i provesti postupak utvrđivanja odgovornosti vještaka u skladu s podzakonskim propisom kojim se uređuje postupak utvrđivanja odgovornosti vještaka koji donosi ministar.

Član 39. **(Povrede i mjere)**

U slučajevima kada Komisija utvrdi da je vještak prilikom obavljanja poslova vještačenja prekršio zakon ili drugi propis, pravila struke, domaće ili međunarodne standarde, ministar na prijedlog Komisije iz člana 15. ovog zakona rješenjem izriče jednu od sljedećih mjera:

- a) javna opomena, koja se bez odgađanja objavljuje u „Službenim novinama Federacije BiH“, internetskoj stranici Ministarstva i Komore vještaka,
- b) zabrana obavljanja poslova vještačenja u trajanju od jedne do tri godine,
- c) razrješenje vještaka.

Član 40. **(Principi izricanja mjera)**

Prilikom izricanja mjera iz člana 39. ovog zakona naročito se uzimaju u obzir sljedeće okolnosti:

- a) vrsta počinjene povrede u vršenju poslova vještačenja i njene posljedice,

- b) stepen odgovornosti,
- c) okolnosti pod kojima je povreda počinjena,
- d) dosadašnji rad i ponašanje vještaka,
- e) ranije izrečene mjere prema vještaku,
- f) druge okolnosti koje mogu utjecati na odluku o vrsti mjere.

Član 41.
(Pravo na pravni lijek)

Protiv rješenja o izricanju mjera iz člana 39. ovog zakona nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Član 42.
(Privremena zabrana obavljanja poslova vještačenja)

- (1) Ako se protiv vještaka tokom trajanja njegovog imenovanja potvrdi optužnica, ministar će donijeti rješenje kojim će se vještaku privremeno zabraniti obavljanje poslova vještačenja.
- (2) Zabrana obavljanja poslova iz stava (1) ovog člana trajat će do pravosnažnog okončanja krivičnog postupka.

Član 43.
(Mirovanje)

- (1) Vještak može iz opravdanih razloga zatražiti mirovanje mandata na koji je imenovan u trajanju koje ne može biti duže od jedne godine.
- (2) Zahtjev za mirovanje iz stava (1) ovog člana podnosi se Komisiji iz člana 15. ovog zakona.
- (3) O zahtjevu rješenjem odlučuje ministar i o tome obavještava Komoru vještaka.
- (4) Činjenica mirovanja mandata obavezno se evidentira na listama iz člana 19. ovog zakona.
- (5) Protiv rješenja iz stava (3) ovog člana žalba nije dozvoljena, ali se može pokrenuti upravni spor.

Član 44.
(Razrješenje vještaka)

- (1) Vještak se razrješava rješenjem ministra, i to:
 - a) na osobni zahtjev,
 - b) ako se naknadno utvrdi da ne ispunjava opće i posebne uvjete iz člana 12. ovog zakona,
 - c) ako je pravosnažno osuđen za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za obavljanje dužnosti vještaka,
 - d) ako mu je sud ili drugi organ koji vodi postupak izrekao opomenu pet puta u jednoj kalendarskoj godini, a ministar u posebnom postupku utvrdi osnovanost opomena,
 - e) ako ne zaključi ugovor o osiguranju iz člana 35. stav (2) ovog zakona,
 - f) u slučaju izricanja mjere iz člana 39. tačka c) ovog zakona.
- (2) U postupku razrješenja vještaka, Ministarstvo će zatražiti izjašnjenje vještaka o činjenicama i okolnostima na osnovu kojih je pokrenut postupak razrješenja.

- (3) Protiv rješenja o razrješenju iz stava (1) ovog člana nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda.
- (4) Vještak koji je razriješen dužnosti briše se iz Imenika vještaka i sa Liste vještaka i to se bez odgađanja objavljuje u „Službenim novinama Federacije BiH“, internetskoj stranici Ministarstva i Komore vještaka.
- (5) Vještak koji je razriješen dužnosti iz razloga utvrđenih u stavu (1) tač. d), e) i f) ovog člana može se javiti na javni poziv iz člana 13. ovog zakona protekom četiri godine od dana brisanja iz Imenika vještaka.

V. ORGANI I PRAVNE OSOBE KOJI OBAVLJAJU POSLOVE VJEŠTAČENJA

Član 45.

(Organi koji obavljaju poslove vještačenja)

Vještačenja mogu vršiti organi Bosne i Hercegovine, organi uprave u Federaciji i javne ustanove koje u okviru ovog zakona vrše poslove vještačenja.

Član 46.

(Pravne osobe koje obavljaju poslove vještačenja)

- (1) Za obavljanje vještačenja u jednoj ili više oblasti fizička osoba koja se već nalazi na Listi vještaka fizičkih osoba može osnovati privredno društvo za obavljanje poslova vještačenja.
- (2) Privredno društvo iz stava (1) ovog člana osniva se u skladu sa Zakonom o privrednim društvima („Službene novine Federacije BiH“, br. 81/15 i 75/21) za obavljanje djelatnosti vještačenja odgovarajuće oblasti, podoblasti ili specijalnosti.
- (3) Rad društva za vještačenja je ograničen na obavljanje djelatnosti vještačenja i s njim povezanih djelatnosti (djelatnosti procjenjivanja, analize, ispitivanja, tumačenja i sl.).
- (4) Samo vještaci mogu biti članovi - osnivači društva za vještačenja.
- (5) Obavljanje djelatnosti vještačenja u okviru društva za vještačenja može se povjeriti samo članovima - osnivačima društva, vještacima uposlenim u društvu, te vještacima angažiranim putem ugovora o djelu ili sporazuma o poslovnoj saradnji.

Član 47.

(Uvjeti za upis u Imenik vještaka pravnih osoba)

- (1) Organi iz člana 45. ovog zakona i pravne osobe iz člana 46. ovog zakona, upisuju se u Imenik vještaka pravnih osoba, ako ispunjavaju opće i posebne uvjete za vršenje poslova vještačenja.
- (2) Organi i pravne osobe iz stava (1) ovog člana dužni su podnijeti zahtjev za upis u Imenik vještaka pravnih osoba i dostaviti dokaze o ispunjavanju općih i posebnih uvjeta za vršenje poslova vještačenja.
- (3) Opći uvjeti za vršenje poslova vještačenja su:
 - a) da su organi i pravne osobe iz stava (1) ovog člana registrirani kod nadležnog suda za obavljanje poslova vještačenja i

- b) da pravne osobe imaju dozvolu za početak obavljanja djelatnosti ako je to propisano posebnim propisom.
- (4) Posebni uvjeti za vršenje poslova vještačenja su:
 - a) da organi i pravne osobe iz stava (1) ovog člana imaju zaključen ugovor o radu ili ugovor o djelu (uključujući članove – osnivače) ili ugovor o poslovnoj saradnji, sa najmanje dvije angažirane stručne osobe (najmanje jedna osoba u oblastima sa malim brojem vještaka) koje su upisane na Listi vještaka fizičkih osoba za oblasti vještačenja za koju podnosi zahtjev za upis u imenik iz stava (1) ovog člana,
 - b) da organi i pravne osobe iz stava (1) ovog člana imaju zaključen ugovor o osiguranju od odgovornosti za obavljanje poslova vještačenja.
- (5) Rješenje o upisu organa i pravnih osoba iz stava (1) ovog člana u Imenik vještaka pravnih osoba, koji ispunjavaju uvjete propisane st. (3) i (4) ovog člana, na zahtjev pravne osobe donosi ministar.
- (6) Organima i pravnim osobama iz stava (5) ovog člana izuzetno se može dozvoliti privremeno obavljanje poslova vještačenja za oblasti za koje nije izvršen upis u Imenik iz stava (1) ovog člana o čemu ministar donosi posebno rješenje.

Član 48.

(Sadržaj Imenika vještaka pravnih osoba)

- (1) Ministarstvo vodi Imenik vještaka pravnih osoba.
- (2) U Imenik iz stava (1) ovog člana unose se sljedeći podaci:
 - a) redni broj upisa,
 - b) naziv i sjedište pravne osobe,
 - c) telefonski broj,
 - d) oblast, podoblast i specijalnost vještačenja,
 - e) imena vještaka kojima pravna osoba raspolaže za određenu oblast vještačenja,
 - f) broj i datum rješenja o upisu u sudski registar,
 - g) broj i datum donošenja rješenja o upisu u Imenik vještaka pravnih osoba i
 - h) broj i datum rješenja o brisanju iz Imenika vještaka pravnih osoba.
- (3) Način vođenja Imenika vještaka pravnih osoba i sadržaj i izgled obrasca Imenika vještaka pravnih osoba propisat će se podzakonskim propisom koji donosi ministar.

Član 49.

(Prestanak ispunjavanja uvjeta i promjena podataka)

Organi iz člana 45. ovog zakona i pravne osobe iz člana 46. ovog zakona, registrirane za vršenje poslova vještačenja, koji su upisani u Imenik vještaka pravnih osoba dužni su o prestanku ispunjavanja uvjeta iz člana 47. ovog zakona, kao i promjeni podataka iz člana 48. ovog zakona obavijestiti Ministarstvo bez odlaganja.

Član 50.

(Rješenje o brisanju iz Imenika vještaka pravnih osoba)

- (1) Ako na osnovu zakona ili drugog propisa prestane ovlaštenje organa iz člana 45. ovog zakona ili ako su pravne osobe iz člana 46. ovog zakona prestale

ispunjavati uvjete za upis u Imenik pravnih osoba, ministar donosi rješenje o brisanju iz Imenika vještaka pravnih osoba.

- (2) Protiv rješenja iz stava (1) ovog člana žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

Član 51.

(Dužnost vršenja poslova vještačenja)

- (1) Organi iz člana 45. ovog zakona i pravne osobe iz člana 46. ovog zakona upisane u Imenik vještaka pravnih osoba, dužni su izvršiti vještačenje koje naloži sud, tužilaštvo ili drugi organ koji vodi postupak.
- (2) Ako organi i pravne osobe iz stava (1) ovog člana ne mogu prihvatiti vještačenje, dužni su bez odgađanja, a najkasnije u roku od tri dana od dana prijema rješenja o razlozima neprihvatanja obavijestiti sud, tužilaštvo ili drugi organ koji vodi postupak.

Član 52.

(Obavezno osiguranje od odgovornosti)

- (1) Organi iz člana 45. ovog zakona i pravne osobe iz člana 46. ovog zakona koji su upisani u Imenik pravnih osoba dužni su osigurati se od odgovornosti za štetu pričinjenu trećim osobama zbog vršenja poslova vještačenja protivno zakonu i drugom propisu, pravilima struke i domaćim i međunarodnim standardima.
- (2) O obaveznom osiguranju iz stava (1) ovog člana zaključit će se ugovor o osiguranju od odgovornosti sa društvom za osiguranje, za tekuću godinu.
- (3) Na početku svake kalendarske godine, najkasnije do 31.01., organi i pravne osobe iz stava (1) ovog člana dužni su Ministarstvu i Komori vještaka dostaviti dokaz o zaključenom ugovoru o osiguranju za tekuću godinu.
- (4) Minimalni iznos osiguranja iznosi 200.000,00 KM.

VI. OBAVLJANJE POSLOVA VJEŠTAČENJA I ANGAŽIRANJE VJEŠTAKA FIZIČKIH I PRAVNIH OSOBA

Član 53.

(Obavljanje poslova vještačenja)

- (1) Poslove vještačenja u Federaciji mogu obavljati vještaci fizičke i pravne osobe i organi ovlašteni za obavljanje poslova vještačenja sa teritorije cijele Bosne i Hercegovine.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, ukoliko na teritoriji Bosne i Hercegovine nema vještaka fizičke osobe ili pravne osobe koja obavlja poslove vještačenja za određenu oblast, podoblast ili specijalnost u pojedinačnim slučajevima vještačenje može vršiti i vještak fizička osoba, odnosno pravna osoba ovlaštena za obavljanje poslova vještačenja, iz druge države, pod uvjetom da je po zakonu te države ovlaštena obavljati poslove vještačenja za nedostajuću oblast, podoblast ili specijalnost.
- (3) Za obavljanje poslova iz stava (2) ovog člana potrebna je prethodna saglasnost ministra i Komore vještaka.

Član 54.
(Angažiranje vještaka fizičkih i pravnih osoba)

- (1) Sud, tužilaštvo ili drugi organ koji vodi postupak dužan je prilikom određivanja vještačenja pridržavati se redoslijeda vještaka utvrđenog u listi vještaka za određenu oblast, podoblast ili specijalnost za koju se određuje vještačenje u konkretnom predmetu, s tim što se prednost daje vještacima i fizičkim i pravnim osobama kojima je obavljanje poslova vještačenja osnovna djelatnost. Prilikom određivanja vještačenja, sud, tužilaštvo ili drugi organ dužan je i voditi računa o sukobu interesa, na način da se onemogućava angažiranje vještaka u postupcima u kojima se kao stranka pojavljuje prijašnji ili sadašnji poslodavac vještaka.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, ukoliko pravila postupka dozvoljavaju da se vještak odredi na saglasan prijedlog stranaka u postupku, sud, tužilaštvo ili drugi organ koji vodi postupak može odrediti vještaka ne primjenjujući redoslijed vještaka utvrđen u listi vještaka za konkretnu oblast, podoblast ili specijalnost.
- (3) Izuzetno od stava (1) ovog člana, ukoliko bi se angažiranjem vještaka po redoslijedu vještaka utvrđenog u listi vještaka za konkretnu oblast, podoblast ili specijalnost narušio princip ekonomičnosti postupka i prouzrokovalo nepotrebne ili neopravdane troškove postupka, sud, tužilaštvo ili drugi organ odredit će prvog narednog vještaka sa liste vještaka čijim se angažiranjem ne bi narušio princip ekonomičnosti ili prouzrokovalo nepotrebne ili neopravdane troškove postupka.
- (4) Sud, tužilaštvo ili drugi organ koji vodi postupak mogu angažirati pravne osobe sa Liste pravnih osoba za obavljanje poslova vještačenja po redoslijedu i pravilima iz st. (1), (2) i (3) ovog člana, s naznakom da se angažira isključivo pravna osoba, dok će vještaci fizičke osobe iz stručnog tima pravne osobe biti angažirane od pravne osobe.

**VII. DRŽAVLJANI DRŽAVA ČLANICA EVROPSKE UNIJE I DRŽAVA
POTPISNICA SPORAZUMA O EVROPSKOM PRIVREDNOM PROSTORU**

Član 55.
**(Državljeni država članica Evropske unije i država potpisnica Sporazuma o
Evropskom privrednom prostoru koji u matičnoj državi nisu imenovani za
vještaka)**

Državljeni država članica Evropske unije i država potpisnica Sporazuma o Evropskom privrednom prostoru koji u matičnoj državi nisu imenovani za vještaka, mogu biti imenovani za vještaka u Federaciji ako ispunjavaju uvjete iz člana 12. stav (1) tačka a) podtač. 2) i 3) i tačke b) ovog zakona, uz saglasnost ministra i Komore vještaka.

Član 56.
**(Državljeni država članica Evropske unije i država potpisnica Sporazuma o
Evropskom privrednom prostoru koji su u matičnoj državi imenovani za
vještaka)**

- (1) Državljeni država članica Evropske unije i država potpisnica Sporazuma o Evropskom privrednom prostoru koji su u matičnoj državi imenovani za vještaka

i koji u Bosni i Hercegovini, u skladu s odredbama ovog zakona, žele obavljati poslove vještačenja pod nazivom iz svoje matične države, mogu se upisati u Imenik vještaka fizičkih osoba.

- (2) Osobe iz stava (1) ovog člana, za obavljanje poslova vještačenja u Bosni i Hercegovini, dužne su Ministarstvu podnijeti zahtjev za upis u Imenik vještaka fizičkih osoba.
- (3) Uz zahtjev, osobe iz stava (1) ovog člana, podnose u originalu ili ovjerenoj kopiji i prijevodu na jedan od službenih jezika u upotrebi u Bosni i Hercegovini:
 - a) odluku o imenovanju za vještaka,
 - b) dokaz o državljanstvu i
 - c) dokaz da je zaključen ugovor o osiguranju od odgovornosti.
- (4) O zahtjevu iz stava (2) ovog člana, ministar donosi rješenje protiv kojeg nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.
- (5) Osoba koja je rješenjem iz stava (4) ovog člana imenovana za vještaka, upisuje se u Imenik vještaka fizičkih osoba.

Član 57.

(Privremeno imenovanje)

- (1) Ako je odlukom o imenovanju u matičnoj državi osoba iz člana 56. stav (1) ovog zakona imenovana na određeno vrijeme, Ministarstvo će po službenoj dužnosti izvršiti brisanje upisanog vještaka iz Imenika vještaka fizičkih osoba i sa Liste vještaka fizičkih osoba po isteku vremena na koje je vještak imenovan, što se bez odgađanja objavljuje u „Službenim novinama Federacije BiH“, na internetskoj stranici Ministarstva i Komore vještaka, osim ako prije isteka tog vremena Ministarstvu ne bude dostavljena odluka o ponovnom imenovanju koju je donio nadležni organ u matičnoj državi za vještaka.
- (2) Protiv rješenja o brisanju iz stava (1) ovog člana nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Član 58.

(Osiguranje od odgovornosti)

- (1) Osobe iz člana 56. stav (1) ovog zakona koje su upisane u Imenik vještaka fizičkih osoba, mogu se osigurati od odgovornosti za obavljanje poslova vještačenja i u svojoj matičnoj državi.
- (2) Osobe iz stava (1) ovog člana dužne su zaključiti ugovor o osiguranju od odgovornosti u skladu sa članom 35. ovog zakona ukoliko ugovor o osiguranju od odgovornosti iz stava (1) ovog člana ne obuhvata rizike od nastanka štete u skladu s ovim zakonom.

Član 59.

(Promjena podataka)

Osobe iz člana 56. stav (1) ovog zakona koje su upisane u Imenik vještaka fizičkih osoba, dužne su o svakoj promjeni upisanih podataka bez odgađanja obavijestiti Ministarstvo i Komoru vještaka.

VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 60.

(Imenovanje vještaka po odredbama ovog zakona)

- (1) Vještaci imenovani u skladu sa odredbama Zakona o vještacima („Službene novine Federacije BiH“, br. 49/05 i 38/08) nastavljaju s obavljanjem dužnosti vještaka do isteka perioda na koje su imenovani.
- (2) Vještaci iz stava (1) ovog člana bit će ponovno imenovani u smislu odredbe člana 17. stav (8) ovog zakona.
- (3) Vještaci iz stava (1) ovog člana nisu dužni pristupiti provjeri znanja za vještaka iz člana 16. ovog zakona.
- (4) Ministarstvo će nakon stupanja na snagu ovog zakona izvršiti reviziju postojeće Liste vještaka i utvrditi da li svi vještaci koji se nalaze na ovoj listi obavljaju poslove vještačenja, kao i da li poslove vještačenja obavljaju kao osnovnu ili dodatnu djelatnost, te u slučaju da se radi o dodatnoj djelatnosti, obavezno navesti naziv poslodavca.
- (5) Nakon stupanja na snagu ovog zakona, Ministarstvo će pozvati vještake, fizičke i pravne osobe, koje su u skladu sa odredbama Zakona o vještacima upisani na Listu vještaka i u Imenik pravnih osoba za obavljanje poslova vještačenja, organa iz člana 45. ovog zakona i pravne osobe iz člana 46. ovog zakona da se organiziraju u Komoru vještaka, kao nezavisnu organizaciju sa upravljačkom strukturom i obaveznim članstvom.
- (6) Ministarstvo će sazvati osnivačku skupštinu Komore vještaka putem objave u „Službenim novinama Federacije BiH“ i pozvati subjekte iz stava (5) ovog člana da izaberu organe Komore vještaka i imenuju upravljačku strukturu većinom glasova prisutnih vještaka i društava za vještačenja od kojih svaki od vještaka i društvo imaju pravo pojedinačnog glasa.
- (7) Troškove osnivačke skupštine snose prijavljeni vještaci i društva za vještačenja na jednake dijelove, te imaju pravo prisustva i glasa na toj skupštini samo pod uvjetom da su predujmili troškove održavanja osnivačke skupštine u skladu s pozivom Ministarstva iz stava (6) ovog člana.
- (8) Ministarstvo je ovlašteno imenovati tri vještaka iz reda vještaka sa sadašnje Liste vještaka i tri predstavnika Ministarstva da preduzmu poslove organizacije osnivačke skupštine koja će se održati najkasnije u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu zakona.

Član 61.

(Donošenje podzakonskih propisa i općih akata)

- (1) Ministar će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti sljedeće podzakonske propise i to:
 - a) propis o podoblastima i specijalnostima za vještačenje (član 6. stav (2)),
 - b) propis o postupku, načinu, kriteriju i sadržaju testiranja kandidata za vještaka (član 16. stav (3)),
 - c) propis o načinu vođenja Imenika vještaka, sadržaju i izgledu obrasca Imenika vještaka (član 20. stav (3) i član 48. stav (3)),
 - d) propis o načinu, postupku i sadržaju stručnog usavršavanja vještaka (član 34. stav (3)),
 - e) propis o postupku utvrđivanja odgovornosti vještaka (član 38. stav (2)).

- (2) Komora vještaka će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti sljedeće opće akte:
- a) Statut (član 8. stav (2)),
 - b) Etički kodeks vještaka (član 10. stav (4)),
 - c) Pravilnik o izgledu table vještaka (član 22. stav (2)),
 - d) Tarifu o naknadi i nagradi troškova za rad vještaka (član 29. stav (3)).
- (3) Regionalne komore će u roku od 120 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti sljedeći opći akt:
- a) statut (član 8. stav (2)).
- (4) Do donošenja podzakonskih propisa i općih akata iz st. (1) i (2) ovog člana primjenjuju se podzakonski propisi i opći akti doneseni na osnovu Zakona o vještacima.

Član 62.
(Odgoda primjene)

Odredbe čl. 55. do 59. ovog zakona početak će se primjenjivati od dana punopravnog članstva Bosne i Hercegovine u Evropskoj uniji.

Član 63.
(Prestanak rada Komisije)

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje rad Stručne komisije imenovane u skladu sa Zakonom o vještacima.

Član 64.
(Prestanak važenja propisa)

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje važiti Zakon o vještacima („Službene novine Federacije BiH“, br. 49/05 i 38/08).

Član 65.
(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

OBRAZLOŽENJE
PRIJEDLOGA ZAKONA O VJEŠTACIMA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

I. USTAVNO PRAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana IV A. 20. (I) d. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojoj Parlament Federacije Bosne i Hercegovine donosi zakone o vršenju funkcija federalne vlasti.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Osnovni razlog za donošenje ovog zakona jeste unaprjeđenje statusa i uloge vještaka u Federaciji Bosne i Hercegovine. Uzimajući u obzir činjenicu da je Zakon o vještacima ("Službene novine Federacije BiH", br. 49/05 i 38/08), kao aktuelni normativni okvir kojim su uređeni status i uloga vještaka u Federaciji Bosne i Hercegovine, usvojen 2005. odnosno 2008. godine, kao i činjenicu da su tokom njegove dugogodišnje primjene uočene određene manjkavosti i nedorečenosti, pristupilo se izradi novog cjelovitog zakonskog rješenja kojim se na adekvatan način uređuje status, imenovanje, prava i obaveze, kao i odgovornost vještaka fizičkih osoba, te status i uloga organa i pravnih osoba za obavljanje poslova vještačenja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Najznačajnija novina koja se uvodi novim Zakonom o vještacima u Federaciji Bosne i Hercegovine jeste osnivanje Komore vještaka kao nezavisne i samostalne organizacije s obaveznim članstvom.

Predstavnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine je na 19. redovnoj sjednici održanoj 24.02.2021. godine, razmatrao Nacrt zakona o vještacima u Federaciji Bosne i Hercegovine i usvojio zaključak broj: 01-02-1961/20 od 08.03.2021. godine kojim prihvata Nacrt zakona o vještacima u Federaciji Bosne i Hercegovine, te smatra da može poslužiti kao osnov za izradu Prijedloga zakona.

Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine je na nastavku 15. sjednice održane 15.12.2021. godine, razmatrao Nacrt zakona o vještacima u Federaciji Bosne i Hercegovine, usvojio zaključak broj: 02-02-1961/20 od 15.12.2021. godine kojim prihvata Nacrt zakona o vještacima u Federaciji Bosne i Hercegovine, te smatra da može poslužiti kao osnov za izradu Prijedloga zakona.

Predmetnim zaključcima zaduženo je Federalno ministarstvo pravde da organizira i provede javnu raspravu.

U procesu javne rasprave zaprimljen je komentar Gender centra Federacije Bosne i Hercegovine kojim se ukazuje na potrebu upotrebe termina koji će obuhvatiti oba roda, što je u članu 3. Zakona i učinjeno.

Zaprimljena je Inicijativa vanredne profesorice dr. sc. Lejle Demirović sa Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu u kojoj predlaže da se omogući profesorima sa određenim radnim iskustvom u struci i objavljenim naučnim radovima oslobođanje od polaganja ispita za vještaka. Predmetna inicijativa je uvažena i, uz dodatne kriterije, propisana u članu 17. Zakona.

Osim navedenih inicijativa, zaprimljen je komentar Udruženja vještaka Unsko – sanskog kantona koji predlažu da se Zakonom propiše obaveza sudovima u Federaciji Bosne i Hercegovine da na svojim službenim internetskim stranicama objavljuju liste vještaka, radi transparentnosti procesa izbora vještaka u konkretnim sudskim postupcima. Komentar je ocijenjen kao konstruktivan, te je odredbom člana 19. stav (4) Zakona isti inkorporiran.

U javnoj raspravi sudjelovao je i vještak Bojan Petrić iz Mostara, koji je predložio da se oblast vještačenja dodatno unaprijedi na način da se predvidi osnivanje Komore vještaka, kako na nivou Federacije Bosne i Hercegovine, tako i na nivou regija, kao stručnog tijela koje će se starati o interesima vještaka, edukaciji vještaka i njihovom materijalnom položaju. Navedeni prijedlog je uvažen i detaljno razrađen odredbama čl. 7. do 10. Zakona.

Zaključno, u javnoj raspravi je pristigao i značajan broj inicijativa i komentara usmjerenih na poboljšanje materijalnog statusa vještaka i potrebu donošenja nove Tarife o nagradama i naknadama za rad vještaka, kojom bi se na adekvatniji način vrjednovao rad vještaka. U svakom slučaju, nakon usvajanja Zakona o vještacima u Federaciji Bosne i Hercegovine, predviđeno je donošenje nove Tarife o nagradama i naknadama za rad vještaka.

III. USKLAĐENOST S EVROPSKOM PRAVNOM STEČEVINOM

Prilikom izrade Zakona, Federalno ministarstvo pravde je imalo u vidu Uredbu o Uredu Vlade Federacije BiH za zakonodavstvo i usklađenost s propisima Evropske unije („Službene novine Federacije BiH“, br. 26/20 i 76/20) i Uredbu o postupku usklađivanja zakonodavstva Federacije BiH s pravnom stečevinom Evropske Unije („Službene novine Federacije BiH“, broj 98/16) i u tom smislu je izvršilo analizu evropske pravne stečevine. Zakon je usklađen s evropskom pravnom stečevinom, i to Direktivom 2006/123/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 12.12.2006. godine o uslugama na unutrašnjem tržištu (SL L 376, 27.12.2006.).

IV. OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ZAKONSKIH RJEŠENJA

U poglavlju I. sadržane su osnovne odredbe obuhvaćene čl. 1. do 11.:

Članom 1., Predmet zakona, određeno je da se ovim zakonom uređuju uvjeti i postupak izbora i imenovanja vještaka i pravnih osoba koje su ovlaštene za obavljanje poslova vještačenja koji u sudskom i upravnom postupku obavljaju poslove vještačenja, organizacija i položaj vještaka, prava i dužnosti vještaka, odgovornosti pravnih osoba za vještačenje, odgovornosti vještaka, nadzor nad radom vještaka i pravnih osoba za vještačenje, vođenje imenika vještaka i imenika pravnih osoba za vještačenje, postupak razrješenja vještaka, postupak brisanja pravnih osoba za vještačenje, kao i druga pitanja od značaja za rad vještaka i pravnih osoba za vještačenje u Federaciji Bosne i Hercegovine. Članom 2., Usklađenost sa evropskom pravnom stečevinom, zakonodavstvo Federacije Bosne i Hercegovine se usklađuje sa Direktivom 2006/123/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 12.12.2006. godine o uslugama na unutrašnjem tržištu (SL L 376, 27.12.2006.). Članom 3., Značenje izraza,

određeno je da se izrazi korišteni u jednom gramatičkom rodu, bez diskriminacije, odnose i na muškarce i žene. Članom 4. propisano je da poslove vještačenja vrše sve fizičke i pravne osobe, organi Bosne i Hercegovine, organi vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine, te javne ustanove koje ispunjavaju uvjete propisane ovim zakonom.

Članom 5. Zakona, jasno je propisano da je vještačenje samostalna i profesionalna djelatnost koja se organizira i funkcionira u skladu s ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona, te da se nezavisnost ogleda u nezavisnom vršenju usluga, organiziranjem vještaka u Komoru vještaka Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Komora vještaka). Članom 6. Zakona propisane su oblasti za vještačenje, dok će podoblasti i specijalnosti biti propisane podzakonskim aktom kojeg donosi federalni ministar pravde. Čl. 7. i 8. Zakona, propisuju se osnivanje Komore vještaka, te četiri regionalne komore u Federaciji Bosne i Hercegovine. Jasno je propisana obaveza obaveznog članstva vještaka u jednu od regionalnih komora.

Članom 9. propisani su zadaci Komore vještaka, od kojih su najznačajniji: razvoj i unaprjeđenje djelatnosti vještaka, zaštita prava i interesa vještaka i saradnja s državnim i međunarodnim organizacijama. Zakonom se jasno propisuju organi Komore vještaka i to: skupština, upravni odbor, predsjednik i potpredsjednik, nadzorni odbor, dok će se nadležnosti, sastav i način rada, te etički principi djelovanja, pobliže urediti statutom Komore vještaka te Etičkim kodeksom vještaka. Zakonom je propisano ovlaštenje Federalnog ministarstva pravde da prati rad Komore vještaka i predlaže mjere za unaprjeđenje djelatnosti vještačenja, pri čemu može zahtijevati određene izvještaje i podatke od Komore vještaka.

Poglavlje II. obuhvata odredbe kojima se propisuju uvjeti i postupak izbora i imenovanja vještaka.

Članom 12. jasno su propisani uvjeti za imenovanja vještaka, te izuzeci ukoliko za određenu oblast vještačenja nema dovoljan broj vještaka. Dalje je propisano da federalni ministar pravde objavljuje javni poziv za imenovanje vještaka, način i obavezni elementi prijave vještaka na javni poziv, te sastav i način rada Komisije za izbor i imenovanja vještaka. Zakonom se jasno propisuje način testiranja kandidata, odnosno obavezna provjera znanja. Propisano je da se vanredni i redovni profesori sa najmanje 10 godina radnog staža u struci i najmanje pet objavljenih radova mogu osloboditi od obaveze testiranja o čemu federalni ministar pravde odlučuje rješenjem. Članom 18. propisana je obaveza potpisivanja svečane izjave, te, članom 19. obaveza Federalnog ministarstva pravde da vodi Listu vještaka fizičkih osoba i Listu vještaka pravnih osoba. Navedene liste dužni su na svojim internetskim stranicama objaviti Federalno ministarstvo pravde, Komora vještaka i općinski sudovi u Federaciji Bosne i Hercegovine. Članom 20. propisana je obaveza Federalnog ministarstva pravde da vodi Imenik vještaka fizičkih osoba, te dužnost dostavljanja i ažuriranja promjene podataka. Čl. 22., 23. i 24., propisana je obaveza isticanja natpisne table s naznakom "Vještak" na ulazu u prostorije u kojima obavlja djelatnost vještačenja, te izgled i sadržaj pečata i službene iskaznice.

Poglavljem III. propisana su prava i obaveze vještaka.

Članom 28. jasno je propisano da je vještak samostalan i nezavisan u obavljanju vještačenja, te da je dužan prilikom rada pridržavati se zakona i drugih propisa, pravila struke i domaćih i međunarodnih standarda. Također, propisana je obaveza suda, tužilaštva i drugog organa koji vodi postupak da osigura dignitet vještaka. Članom 29. propisana je Tarifa o nagradi i naknadi troškova za rad vještaka koju donosi Komora vještaka uz prethodnu saglasnost federalnog ministra pravde. Članom 30., propisana

je obaveza vještaka da vode dnevnik izvršenih vještačenja, kao i obaveza vještaka na poštivanje rokova (član 31.). Jasno je propisano da je vještak dužan u složenijim vještačenjima u kojima je određen duži rok za vještačenje, sudu, tužilaštvu ili organu koje je odredilo vještačenje, svaki mjesec od dana povjerenog vještačenja, podnijeti kratak izvještaj o rezultatima do tada obavljenih radnji. Članom 33. propisana je obaveza vještaka da kao tajnu čuva sve što je saznao u obavljanju poslova vještaka. Zakonom je propisana obaveza stručnog usavršavanja vještaka koje provode Federalno ministarstvo pravde i Komora vještaka. Članom 35., propisana je obaveza osiguranja od odgovornosti vještaka, te je kao minimalan iznos osiguranja određen iznos od 100.000,00 KM.

Poglavljem IV. propisan je nadzor nad radom vještaka. Članom 37., propisano je da sud, tužilaštvo ili drugi organ koji vodi postupak, kao i same stranke, mogu Federalnom ministarstvu pravde i Komori vještaka dostaviti primjedbe na rad vještaka koje se odnose na kršenje zakona ili drugih propisa, te pravila struke, o čemu rješenjem odlučuje federalni ministar pravde, po prijedlogu Komisije. Zakonom je propisana mogućnost izricanja sljedećih mjera: javna opomena, zabrana obavljanja poslova vještačenja u trajanju od jedne do tri godine, te razrješenje vještaka. Članom 42., propisan je institut privremene zabrane obavljanja poslova vještačenja o čemu će rješenjem odlučiti federalni ministar pravde ukoliko je protiv vještaka potvrđena optužnica. Također, članom 43., propisan je institut mirovanja mandata vještaka u trajanju do jedne godine iz opravdanih razloga (bolest, dulja odsutnost zbog edukacije i sl.). Članom 44. propisano je da federalni ministar pravde može razriješiti vještaka na osobni zahtjev, ako se naknadno utvrdi da ne ispunjava opće i posebne uvjete za imenovanje, ako je pravosnažno osuđen za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za obavljanje dužnosti vještaka, ako mu sud ili drugi organ u kalendarskoj godini izrekne pet ili više opomena, a federalni ministar pravde u posebnom postupku utvrdi opravdanost izrečenih opomena, te ako ne zaključi ugovor o obaveznom osiguranju.

Poglavljem V. Zakona, definiran je rad organa i pravnih osoba koji obavljaju poslove vještačenja. Propisano je da se privredno društvo za obavljanje poslova vještačenja osniva u skladu s odredbama Zakona o privrednim društvima, te da samo vještaci mogu biti članovi i osnivači društva za vještačenje. Članom 47. detaljno se propisuju opći uvjeti za upis u Imenik vještaka pravnih osoba, te poseban uvjet da organi i pravne osobe imaju zaključen ugovor o radu ili ugovor o djelu ili ugovor o poslovnoj saradnji s najmanje dvije angažirane stručne osobe koje su upisane na Listi vještaka fizičkih osoba za oblasti vještačenja za koju podnosi zahtjev za upis. Članom 48., propisan je sadržaj Imenika vještaka pravnih osoba, te obaveza organa i pravnih osoba da o prestanku ispunjavanja uvjeta za obavljanje djelatnosti vještačenja i promjeni podataka obavijeste Federalno ministarstvo pravde, bez odlaganja. Članom 52. propisana je obaveza organa i pravnih osoba na zaključenje ugovora o obaveznom osiguranju od odgovornosti, te je propisano da minimalan iznos osiguranja iznosi 200.000,00 KM.

Poglavljem VI. Zakona, propisano je obavljanje poslova vještačenja i angažiranje vještaka fizičkih i pravnih osoba. Članom 54., propisano je da su se sud, tužilaštvo ili drugi organ koji vodi postupak dužni prilikom određivanja vještačenja pridržavati redosljeda vještaka utvrđenog na Listi vještaka za određenu oblast, podoblast ili specijalnost za koju se određuje vještačenje u određenom predmetu. Prilikom određivanja vještačenja, propisano je da su sud, tužilaštvo ili drugi organ, dužni voditi

računa o sukobu interesa vještaka i stranaka kako bi se postupak zakonito proveo i kako bi se izbjegla naknadna osporavanja nalaza i mišljenja vještaka, te kako bi se izbjegli naknadni zahtjevi za izuzimanjem vještaka. Isto tako, propisano je da su sud, tužilaštvo ili drugi organ dužni voditi računa o primjeni principa ekonomičnosti na način da se prilikom angažiranja vještaka s Liste vještaka ne prouzrokoju nepotrebni troškovi za sud ili stranku u postupku.

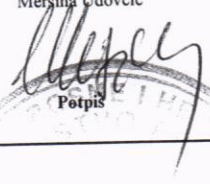
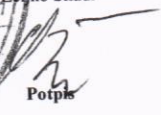
Poglavlje VII. sadrži odredbe o načinu i uvjetima za angažiranje državljana država članica EU i državljana država potpisnica Sporazuma o Evropskom privrednom prostoru u svojstvu vještaka u odgovarajućim postupcima u Federaciji Bosne i Hercegovine. Odredbe ovog poglavlja početak će se primjenjivati od dana punopravnog članstva Bosne i Hercegovine u Evropskoj uniji, te navedeno poglavlje predstavlja sadržajno usaglašavanje domaćeg zakonodavstva s pravnom stečevinom Evropske unije.

Poglavlje VIII. sadrži prelazne i završne odredbe ovog zakona. Propisano je da vještaci koji su imenovani u skladu s odredbama Zakona o vještacima ("Službene novine Federacije BiH", br. 49/05 i 38/03) nastavljaju sa obavljanjem dužnosti vještaka do isteka perioda na koje su imenovani, te da će Federalno ministarstvo pravde nakon stupanja na snagu Zakona izvršiti reviziju postojeće Liste vještaka i utvrditi da li svi vještaci koji se nalaze upisani na Listi vještaka obavljaju poslove vještačenja. Također, propisana je procedura za osnivanje Komore vještaka kao nezavisne organizacije sa upravljačkom strukturom i obaveznim članstvom, te procedura za sazivanje osnivačke skupštine Komore vještaka radi izbora organa Komore vještaka.

V. FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog zakona nije potrebno izdvojiti sredstva iz budžeta Federacije Bosne i Hercegovine.

IZJAVA O USKLADENOSTI		
1. Podaci o obrađivaču propisa	Naziv federalnog organa uprave, odnosno federalne upravne organizacije	Federalno ministarstvo pravde
	Naziv organizacione jedinice	Sektor pravosuđa
2. Naziv propisa		
Nacrt Zakona o vještacima u Federaciji Bosne i Hercegovine <i>Draft Law on Experts of the Federation of Bosnia and Herzegovina</i>		
3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju		
3.1.	Odredba Sporazuma	Glava VII. Pravda, sloboda i sigurnost, članak 78. Jačanje institucija i vladavine prava Glava III. Pružanje usluga, članak 57.
3.2.	Ocjena ispunjenosti iz navedene odredbe Sporazuma	Ispunjava u potpunosti.
3.3.	Razlozi za djelimično ispunjavanje odnosno neispunjavanje obaveze iz navedene odredbe Sporazuma i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti	/
4. Veza propisa sa Programom integriranja (PI)		
4.1.	PI za period	/
4.2.	Poglavlje, potpoglavlje	/
4.3.	Rok za donošenje propisa	/
4.4.	Napomena	/
5. Usklađenost propisa s pravnom tečevinom EU		
5.1.	Primarni izvori prava EU	Ugovor o funkcioniranju Europske unije (zadnja pročišćena verzija 01/09/2024), Glava V. Područje slobode, sigurnosti i pravde, članak 67; Glava I. Unutarne tržište, članak 26.; Glava IV. Sloboda kretanja osoba, usluga i kapitala, Poglavlje 1. Radnici, članak 45, Poglavlje 3. Usluge, čl. 56. – 61.; Protokol br. 26 o uslugama od općeg interesa Treaty on the Functioning of the European Union (latest consolidated version 01/09/2024), Title V. Area of Freedom, Security and Justice, article 67; Title I. The Internal Market, article 26; Title IV. Free Movement of Persons, Services and Capital, Chapter 1 Workers, article 45; Title IV. Free Movement of Persons, Services and Capital, Chapter 3 Services, article 56-61 and Protocol (no26) on Services of General Interest Djelomično usklađeno.
5.2.	Sekundarni izvori prava EU	Direktiva 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. godine o uslugama na unutarnjem tržištu (SL L 376, 27.12.2006.) CELEX 32006L0123 Directive 2006/123/EC of the European Parliament and of the Council of 12 December 2006 on services in the internal market (OJ L 376, 27.12.2006.) CELEX 32006L0123
5.3.	Stepen usklađenosti sa sekundarnim izvorima prava	Djelomično usklađeno.
	Razlozi za djelomičnu usklađenost ili neusklađenost	Djelomična usklađenost je posljedica činjenice da je predmet Direktive širi od predmeta Nacrta zakona o vještacima Federacije Bosne i Hercegovine. Za potpunu usklađenost sa Direktivom potrebne su intervencije i u drugim propisima kojima je uređena oblast pružanja usluga, kako na razini Bosne i Hercegovine, tako i na razini Federacije Bosne i Hercegovine, pri čemu je riječ i o nizu propisa koji nisu u nadležnosti Federalnog ministarstva pravde.
5.5.	Rok za potpuno usklađivanje	Rok predviđen Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine, s druge strane („Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori“, br. 10/08, 01/17 i 08/17) je

		istekao. Kao što je navedeno pod 5.4. potpuna usklađenost će se postići ukoliko se u Bosni i Hercegovini i Federaciji Bosne i Hercegovine usvoje i drugi zakoni kojima se bliže uređuje oblast pružanja usluga na tržištu.
5.6.	Ostali izvori prava EU	/
6. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi EU sa kojima je potrebno izvršiti usklađivanje potrebno je to konstatovati		/
7. Da li je osiguran prevod pravnih izvora na službene jezike u upotrebi u Federaciji Bosne i Hercegovine		Da
8. Da li je propis preveden na engleski jezik?		Ne.
Po ovlaštenju Ministra TAJNIK MINISTARSTVA Mersiha Udovčić Potpis		Direktor Ureda Vlade Federacije Bosne i Hercegovine za zakonodavstvo i usklađenost s propisima Europske unije Zeljko Siladi Potpis
Datum i pečat: 08.05.2025. godine		Datum i pečat: 12-05-2025

OBRAZAC ZA PROVOĐENJE SKRAĆENE PROCJENE UTJECAJA PROPISA

Naziv aktivnosti	Izrada Nacrta zakona o vještacima u Federaciji Bosne i Hercegovine
Naziv prednacrt/nacrta zakona	Nacrt zakona o vještacima u Federaciji Bosne i Hercegovine
Datum	08.05.2025.
Obradivač	Federalno ministarstvo pravde
I - Usklađenost prednacrt/nacrta zakona sa strateškim dokumentima i Programom rada Vlade Federacije i Parlamenta Federacije	
Je li prednacrt/nacrt zakona sukladan strateškim dokumentima i programu rada Vlade Federacije i Parlamenta Federacije? Odgovor: DA.	
Je li prednacrt/nacrt zakona povezan za druge važeće propise ili ima učinak na druge važeće propise? Ako DA, navedite koje: DA, Zakonom o privrednim društvima („Službene novine Federacije BiH, br. 81/15 i 75/21) i Zakonom o parničnom postupku („Službene novine Federacije BiH, br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15).	
II - Ocjena trenutnog stanja i ciljevi koji se žele postići prednacrtom/nacrtom zakona	
1) Koji je osnovni problem? Zašto postojeće stanje nije zadovoljavajuće? Odgovor: Osnovni razlog za donošenje Nacrta zakona o vještacima u Federaciji Bosne i Hercegovine jeste unaprjeđenje statusa i uloge vještaka u Federaciji Bosne i Hercegovine. Uzimajući u obzir činjenicu da je Zakon o vještacima (“Službene novine Federacije BiH”, br. 49/05 i 38/08), kao aktualni normativni okvir kojim su uređeni status i uloga vještaka u Federaciji Bosne i Hercegovine, usvojen 2005. odnosno 2008. godine, kao i činjenicu da su tijekom njegove dugogodišnje primjene uočene određene manjkavosti i nedorečenosti, pristupilo se izradi novog cjelovitog zakonskog rješenja kojim se na adekvatan način uređuje status, imenovanje, prava i obaveze, kao i odgovornost vještaka fizičkih osoba, te status i uloga organa i pravnih osoba za obavljanje poslova vještačenja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Najznačajnija novina koja se uvodi novim Zakonom o vještacima u Federaciji Bosne i Hercegovine jeste osnivanje Komore vještaka kao neovisne i samostalne organizacije sa obveznim članstvom. Do sada, vještaci u Federaciji Bosne i Hercegovine nisu imali krovnu organizaciju, odnosno nisu bili udruženi u jedinstvenu organizaciju koja bi zastupala njihova prava i interese, što se ovim Zakonom mijenja. Osim navedenog, značajno se unaprjeđuju instituti odgovornosti vještaka, naročito disciplinske odgovornosti. Isto tako, Zakonom se taksativno nabrajaju oblasti za vještačenje, dok će se podoblasti i specijalnosti urediti podzakonskim aktom kako bi se ostavio prostor za lakšim uvođenjem podoblasti i specijalnosti bez izmjena Zakona, obzirom na stalni razvoj znanosti. Također, stupanjem na snagu novog Zakona o vještacima u Federaciji Bosne i Hercegovine donijet će se potpuno nova Tarifa o nagradi i naknadi za rad vještaka kojom će se na pravičniji način vrednovati rad vještaka, zbog čega su često vještaci podnosili prigovore i iskazivali nezadovoljstvo.	

- 2) Koji cilj se želi postići? U kojoj mjeri se očekuje da će prednacrt/nacrt zakona riješiti definirani problem i u kojem razdoblju?

Odgovor:

Stupanjem na snagu Zakona o vještacima u Federaciji Bosne i Hercegovine određen je rok za formiranje Komore vještaka, odnosno za donošenje svih akata Komore vještaka poput Statuta i dr. kako bi Komora vještaka bila funkcionalna. Osim navedenog, u roku u od 90 dana propisano je da Komora vještaka sačini Prijedlog tarife o nagradi i naknadi za rad vještaka. Prema tome, novi Zakon o vještacima u Federaciji Bosne i Hercegovine, koji je rađen u suradnji s vještacima, riješit će opće probleme s kojima se vještaci susreću u svakodnevnom radu a koje su vještaci delegirali i prepoznali kao problem, poput neorganiziranosti vještaka u udruženje ili Komoru vještaka. Također, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu Zakona, Komora će predložiti donošenje Tarife o nagradi i naknadi za rad vještaka, čime se, osim organizacijskih problema, rješavaju i pojedinačni materijalni problemi vještaka i nezadovoljstvo važećom Tarifom. Iz navedenog slijedi nepobitan zaključak, da će se definirani problemi riješiti u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu Zakona o vještacima u Federaciji Bosne i Hercegovine što uključuje veću zaštitu vještaka, bolji procesni položaj vještaka u postupcima pred sudom, bolji materijalni status i kvalitetniju zaštitu vještaka kroz Komoru vještaka. Opći cilj je unaprjeđenje statusa vještaka u Federaciji Bosne i Hercegovine, operativni cilj je osnovati Komoru vještaka, pri čemu je otklanjanje uočenih manjkavosti i nedorečenosti u aktualnom Zakonu o vještacima definiran kao pojedinačni cilj ove aktivnosti Federalnog ministarstva pravde.

- 3) Navedite sve subjekte (ministarstva, uprave, upravne organizacije, organizacije civilnog društva, itd.) koji će izravno primjenjivati i na koje se izravno odnosi prednacrt/nacrt zakona.

Odgovor: Zakon o vještacima u Federaciji Bosne i Hercegovine izravno će primjenjivati svi sudovi i tužiteljstva u Federaciji Bosne i Hercegovine, organi Bosne i Hercegovine, organi vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine, te javne ustanove koje ispunjavaju uvjete propisane Zakonom o vještacima u Federaciji Bosne i Hercegovine. Isto tako, Zakon o vještacima u Federaciji Bosne i Hercegovine primjenjivat će i fizičke i pravne osobe za vještačenje koje se upišu na Listu Federalnog ministarstva pravde, a koji ispune opće i posebne uvjete za obavljanje djelatnosti vještačenja.

III - Proces konzultacija

- 1) Navedite sve subjekte s kojima ste se konzultirali i način na koji ste vršili konzultacije (javna rasprava, pisani komentari, itd.)

Odgovor: Zastupnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine je na 19. redovnoj sjednici održanoj 24.02.2021. godine, razmatrao Nacrt zakona o vještacima u Federaciji Bosne i Hercegovine i usvojio zaključak broj: 01-02-1961/20 od 08.03.2021. godine kojim prihvata Nacrt zakona o vještacima u Federaciji Bosne i Hercegovine, te smatra da može poslužiti kao osnov za izradu Prijedloga zakona.

Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine je na nastavku 15. sjednice održanoj 15.12.2021. godine, razmatrao Nacrt zakona o vještacima u Federaciji Bosne i Hercegovine, usvojio zaključak broj: 02-02-1961/20 od 15.12.2021. godine kojim prihvata Nacrt zakona o vještacima u Federaciji Bosne i Hercegovine, te smatra da može poslužiti kao osnov za izradu Prijedloga zakona.

Predmetnim zaključcima zaduženo je Federalno ministarstvo pravde da organizira i provede javnu raspravu. Obavijest o održavanju Javne rasprave objavljena je na službenoj internetskoj stranici Federalnog ministarstva pravde. Zaprimiti su pisani komentari Gender centra Federacije BiH, izvanredne profesorice dr. sc. Lejle Demirović sa Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, Udruženja vještaka Unsko – sanskog kantona i Bojana Petrića, vještaka i Mostara.

- 2) Koji su rezultati konzultacija i da li su utjecali na sadržaj novog zakona?

Odgovor:

U procesu javne rasprave zaprimljen je komentar Gender centra Federacije Bosne i Hercegovine kojim se ukazuje na potrebu upotrebe termina koji će obuhvatiti oba roda, što je u članu 3. Zakona i prihvaćeno.

Zaprimljena je Inicijativa izvanredne profesorice dr. sc. Lejle Demirović sa Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu u kojoj predlaže da se omogući profesorima sa određenim radnim iskustvom u struci i objavljenim znanstvenim radovima oslobađanje od polaganja ispita za vještaka. Predmetna inicijativa je uvažena i, uz dodatne kriterije, propisana u članu 17. Zakona.

Osim navedenih inicijativa, zaprimljen je komentar Udruženja vještaka Unsko – sanskog kantona koji predlažu da se Zakonom propiše obveza sudovima u Federaciji Bosne i Hercegovine da na svojim službenim internetskim stranicama objavljuju liste vještaka, radi transparentnosti procesa izbora vještaka u konkretnim sudskim postupcima. Komentar je ocijenjen kao konstruktivan, te je odredbom člana 19. stav (4) Zakona isti inkorporiran.

U javnoj raspravi sudjelovao je i vještak Bojan Petrić iz Mostara, koji je predložio da se oblast vještačenja dodatno unaprijedi na način da se predvidi osnivanje Komore vještaka, kako na razini Federacije Bosne i Hercegovine, tako i na razini regija, kao stručnog tijela koje će se starati o interesima vještaka, edukaciji vještaka i njihovom materijalnom položaju. Navedeni prijedlog je uvažen i detaljno razrađen odredbama čl. 7. do 10. Zakona.

Zaključno, u javnoj raspravi je pristigao i značajan broj inicijativa i komentara usmjerenih na poboljšanje materijalnog statusa vještaka i potrebu donošenja nove Tarife o nagradama i naknadama za rad vještaka, kojom bi se na adekvatniji način vrednovao rad vještaka. U svakom slučaju, nakon usvajanja Zakona o vještacima u Federaciji Bosne i Hercegovine, predviđeno je donošenje nove Tarife o nagradama i naknadama za rad vještaka.

IV - Alternativna rješenja – identifikacija opcija

- 1) Navedite opcije koje ste razmatrali, a kojima se može riješiti definirani problem i ostvariti cilj. Kratko opišite rezultate analize svake od tih opcija.

Normativno rješenje: Predmetni Nacrt zakona o vještacima u Federaciji Bosne i Hercegovine ima za cilj unaprijediti oblast vještačenja, kako u organizacijskom smislu, tako i u smislu odgovornosti vještaka kroz disciplinski postupak, ali i adekvatnog vrednovanja rada vještaka. Opcija koja je razmatrana odnosila se na mogućnosti organiziranja vještaka u krovno udruženje vještaka na razini Federacije Bosne i Hercegovine ili osnivanja posebnog tijela unutar Federalnog ministarstva pravde koje bi bilo zaduženo za rad i nadzor nad radom vještaka u Federaciji Bosne i Hercegovine. Nakon razmatranja navedenih opcija, ocijenjeno je da je formiranje Komore vještaka s obaveznim članstvom opcija koja zadovoljava ideju obaveznog udruživanja i obaveznog članstva s ciljem zaštite prava i interesa vještaka u Federaciji Bosne i Hercegovine, koja će imati svoje akte i organe upravljanja, po uzoru na advokatske ili notarske komore, a koja ne iziskuje povećanje kadrovskih i materijalnih kapaciteta Federalnog ministarstva pravde. Osnivanje Komore vještaka ne iziskuje značajne financijske troškove obzirom da se ista osniva kao udruženje građana, te da troškovi osnivanja udruženja iznose 200 KM. Osnivanjem Komore vještaka, vještaci u Federaciji BiH dobivaju jedinstveno krovno tijelo putem čijih organa će se moći zalagati za bolji materijalni položaj i status vještaka.

Nenormativno rješenje: Razmatrana je opcija „ne poduzimati ništa“. Zadržavanjem postojećeg stanja nastavlja se pravna nesigurnost, vještaci nemaju jednak status niti zaštitu, a korisnici usluga su izloženi neujednačenim standardima vještačenja. Zadržavanjem postojećeg stanja ne doprinosi se razvoju oblasti vještačenja koje je od iznimnog značaja za cjelokupno pravosuđe obzirom da su je gotovo svim važnijim sudskim postupcima nužno provesti vještačenje. Osim navedenog, ne poduzimanjem aktivnosti na izradi novog zakonskog okvira, u Federalno ministarstvo pravde bi nastavljale pristizati primjedbe vještaka koje se odnose na neuređenost oblasti vještačenja i loš pravni i materijalni status vještaka u Federaciji Bosne i Hercegovine.

2) Objasnite zašto je izabrana opcija najpovoljnija za rješenje problema.

Odgovor: Izabrana opcija predstavlja najpovoljnije rješenje problema jer se donošenjem novog Zakona o vještacima u Federaciji Bosne i Hercegovine na sistematičan i sveobuhvatan način uređuje oblast vještačenja u Federaciji BiH na način da se detaljno i pragmatično rješavaju pitanja organizacije i uvjeta za rad vještaka, odgovornosti i adekvatne materijalne valorizacije rada vještaka. Kao najpovoljnija opcija izabrana je opcija osnivanja Komore vještaka jer vještaci na razini Federacije BiH nisu bili organizirani, osim u nekoliko manjih udruženja na regionalnom nivou, i nisu se jednoobrazno i sinkronizirano, niti institucionalno, zalagali za svoja prava niti za podizanje kvalitete usluge vještačenja. Nova zakonska rješenja omogućavaju usklađivanje s međunarodnim i EU standardima. Prema tome, pristupilo se izradi potpuno novog Zakona o vještacima u Federaciji Bosne i Hercegovine kako bi se status i rad vještaka u Federaciji Bosne i Hercegovine unaprijedio u svim aspektima.

V - Utjecaj odabranog rješenja problema na gospodarstvo, društvo i okoliš

1a) Utječe li prednacrt/nacrt zakona na poslovno okruženje? Kreira li dodatna administrativna opterećenja? Utječe li na rad malih i srednjih poduzeća i obrtnika? Hoće li imati utjecaja na funkcioniranje tržišta i konkurenciju?

Odgovor: DA, Zakonom se poboljšava poslovno okruženje u Federaciji BiH jer će se usvajanjem Zakona podići razina kvalitete vještačenja u Federaciji BiH. Zakonom se ne kreiraju dodatna administrativna opterećenja, niti Zakon sam po sebi utječe na rad poduzeća i obrtnika. Zakon neće imati utjecaja na funkcioniranje tržišta i konkurenciju jer se Zakonom regulira status i položaj vještaka u FBiH.

1b) Koji su finansijski učinci prednacrt/nacrta zakona? Utječe li na operativne troškove i obavljanje poslovanja? Utječe li na priliv sredstava u javne proračune?

Odgovor: NE, Zakon nema implikacije na Proračun Federacije BiH niti na proračune kantona. Također, Zakon ne utječe na operativne troškove i obavljanje poslovanja, niti utječe na priliv sredstava u javne proračune.

2a) Utječe li na prednacrt/nacrt zakona na mogućnost zapošljavanja i tržište rada?

Odgovor: NE, Zakon o vještacima nema utjecaja na otvaranje novih radnih mjesta jer su, u pravilu, vještaci angažirani putem ugovora o djelu ili djelatnost vještačenja obavljaju kao dodatnu djelatnost. Ne očekuje se da će se usvajanjem Zakona povećati broj vještaka koji djelatnost obavljaju kao profesionalnu i isključivu djelatnost.

2b) Tretira li prednacrt/nacrt zakona pitanje ravnopravnosti spolova? Je li osigurana socijalna uključenost i zaštita posebnih skupina? Daje li mogućnost pristupa zdravstvenoj i socijalnoj skrbi i obrazovanju?

Odgovor: DA

3) Hoće li prednacrt/nacrt zakona imati utjecaje na okoliš?

a) DA

b) NE

Objasnite:

VI - Provođenje zakona

1) Precizira li prednacrt/nacrt zakona tko je odgovoran za njegovu primjenu i na koji način? Koja razina vlasti je mjerodavna za primjenu? Tko vrši nadzor?

Odgovor: Nacrt zakona jasno precizira tko je odgovoran za njegovu primjenu i na koji način. Nacrtom su jasno definirani podzakonski akti koje je potrebno donijeti, legitimiran je subjekt koji ih donosi i jasno

je definiran vremenski okvir za njihovo donošenje. Federalno ministarstvo pravde vrši nadzor nad implementacijom Zakona, odnosno nadzor nad radom vještaka u Federaciji Bosne i Hercegovine vrši Federalno ministarstvo pravde putem Stručne komisije, te Komora vještaka.

2) Je li prednacrt/nacrt zakona usuglašen s drugim važećim propisima?

Odgovor: DA, sa Zakonom o parničnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), na način da su usuglašeni procesni rokovi za postupanje i Zakonom o privrednim društvima („Službene novine Federacije BiH, br. 81/15 i 75/21).

3) Je li prijelazno razdoblje s postojećeg rješenja na novi prednacrt/nacrt zakona jasno definirano?

Odgovor: Da

KONTROLNA IZJAVA O PROVEDENOJ PROCJENI UTJECAJA PROPISA

Kontrolna izjava o provedenoj procjeni utjecaja propisa		
Naziv prednacrt/nacrta zakona	Nacrt zakona o vještacima u Federaciji Bosne i Hercegovine	
Datum	12.05.2025. godine	
Kontrolno područje	DA	Obrazloženje Ureda
AKTIVNOST		
Naziv prednacrt/nacrta zakona je naveden i razumljiv	DA	
Naveden je naziv i kontakti obrađivača	DA	
Naveden je datum	DA	
DEFINIRANJE PROBLEMA		
Problem je jasno i sažeto objašnjen	DA	
Ciljevi su jasno i sažeto objašnjeni	DA	
Očekivani rezultati su jasno i sažeto objašnjeni	DA	
KONZULTACIJE		
Zainteresirane strane su jasno definirane	DA	
Proces konzultacija je jasno i sažeto objašnjen	DA	
PREDLOŽENA RJEŠENJA		
Predložena su normativna i nenormativna rješenja	DA	
Definirani su rizici predloženog rješenja	DA	
Definiran je utjecaj rješenja na proračun	DA	
Definiran je utjecaj rješenja na gospodarstvo, društvo, okoliš, te održivi razvoj i zdravlje ljudi	DA	
Definiran je način primjene i usuglašenost s ostalim propisima	DA	
Definirano je prijelazno razdoblje	DA	
PROCJENA PROVEDENA SUKLADNO UREDBI	DA	

URED VLADE FBiH ZA ZAKONODAVSTVO I USKLAĐENOST
SA PROPISIMA EUROPSKE UNIJE
Željko Siladi, direktor Ureda

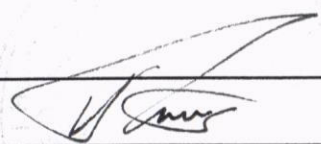
Datum i pečat
12.05.2025. godine

OVLAŠTENA OSOBA

Andrija Perić

OBRAZAC IZJAVA O FISKALNOJ PROCJENI

Obrazac IFP NE

A 1. Obradivač propisa						
	KOD	NAZIV				
Razdjel	1501	Federalno ministarstvo pravde				
B 2. Osnovni podaci o prijedlogu propisa						
Vrsta propisa/akta	Zakon	DA	Odluka	NE	Strategija	NE
	Uredba	NE	Drugi akti	NE	Drugi akti planiranja	NE
Naziv propisa/akta	Nacrt zakona o vještacima u Federaciji Bosne i Hercegovine					
C 3. Izjava o nepostojanju fiskalnih efekata predloženog propisa						
Nije potrebno izdvajati dodatna finansijska sredstva iz Budžeta FBiH.						
						
D 4. Pečat i potpis odgovornog lica				Mjesto i datum	, 18-06-2025	

Datum izrade: 08.05.2025.godine CELEX broj: 32006L.0123		Naziv propisa Federacije Bosne i Hercegovine: Nacrt Zakona o vještacima u Federacije Bosne i Hercegovine Draft Law on Experts of the Federation of Bosnia and Herzegovina			
Naziv propisa Evropske unije: Direktiva 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12.12.2006. godine o uslugama na unutarnjem tržištu (SL L 376, 27.12.2006.) Directive 2006/123/EC of the European Parliament and of the Council of 12 December 2006 on services in the internal market (OJ L 376, 27.12.2006.)					
1	2	3	4	5	6
Član	Tekst	Član	Tekst	Uskladenost	Napomene
1	Predmet 1. Ovom Direktivom određuju se opće odredbe kojima se pružateljima usluga olakšava ostvarivanje slobode poslovnog nastana te slobodno kretanje usluga uz istodobno održavanje visokog stupnja kvalitete tih usluga. 2. Ova se Direktiva ne odnosi na liberalizaciju usluga od općeg gospodarskog interesa, rezerviranih za javna ili privatna tijela, niti na privatizaciju javnih tijela koja pružaju usluge. 3. Ova se Direktiva ne bavi ukidanjem monopola u području pružanja usluga niti potporama koje dodjeljuju države članice, a koje su obuhvaćene propisima Zajednice o tržišnom natjecanju. Ova Direktiva ne utječe na slobodu država članica da u skladu s pravom Zajednice same definiraju usluge koje smatraju uslugama od općeg gospodarskog interesa, načine na koje se one organiziraju i financiraju, sukladno propisima o državnoj potpori, te specifične obveze kojima podliježu. 4. Ova Direktiva ne utječe na mjere koje se u skladu s pravom Zajednice poduzimaju na razini Zajednice ili na nacionalnoj razini radi zaštite ili promicanja kulturne ili jezične raznolikosti te pluralizma medija. 5. Ova Direktiva ne utječe na propise iz kaznenog prava država članica. Države članice, međutim, ne smiju ograničiti slobodu pružanja usluga primjenom odredbi kaznenog zakona koje izričito uređuju ili utječu na pristup ili izvođenje uslužne djelatnosti izbjegavajući propise predviđene u ovoj Direktivi. 6. Ova Direktiva ne utječe na radno pravo, to jest bilo koju zakonsku ili ugovornu odredbu koja se odnosi na uvjete zapošljavanja, radne uvjete, uključujući zdravstvene i sigurnosne standarde na radnom mjestu te odnos između poslodavaca i zaposlenika, koju države članice primjenjuju u skladu s nacionalnim zakonodavstvom koje je usklađeno s pravom Zajednice. Isto tako, ova Direktiva ne utječe na zakone država članica o socijalnoj sigurnosti. 7. Ova Direktiva ne utječe na ostvarivanje temeljnih prava koja su priznata u državama članicama i zakonodavstvu Zajednice. Ona također ne utječe na pravo na pregovore, zaključivanje i provedbu kolektivnih			NEP	

2	ugovora te na industrijsku akciju u skladu s nacionalnim pravom i praksama, usklađenim s pravom Zajednice. <u>Područje primjene</u> 1. Ova se Direktiva primjenjuje na usluge koje dostavljaju pružatelji s poslovnim nastanom u državi članici. 2. Ova se Direktiva ne primjenjuje na sljedeće djelatnosti: (a) negospodarske usluge od općeg interesa; (b) financijske usluge, kao što je bankarstvo, kreditiranje, osiguranje i reosiguranje, profesionalne ili osobne mirovine, vrijednosni papiri, investicijski fondovi, plaćanja i investicijska savjetovanja, uključujući usluge navedene u Prilogu I. Direktivi 2006/48/EZ; (c) elektroničke komunikacijske usluge i mreže te povezane resurse i usluge, vezano uz pitanja obuhvaćena direktivama 2002/19/EZ, 2002/20/EZ, 2002/21/EZ, 2002/22/EZ i 2002/58/EZ; (d) usluge na području prijevoza, uključujući luke službe, koje ulaze u područje primjene glave V. Ugovora; (e) usluge agencija za privremeno zapošljavanje; (f) zdravstvene usluge bez obzira na to pružaju li ih zdravstvene ustanove, bez obzira na način na koji su organizirane i financirane na nacionalnoj razini te bez obzira na to jesu li javne ili privatne; (g) audiovizualne usluge, uključujući kinematografske, bez obzira na način njihovog produciranja, distribucije i prijenosa, te radijsko emitiranje; (h) kockanje koje uključuje stavljanje novčanog pologa u igrama na sreću, uključujući lutriju, kockanje u kasinima i kladionje; (i) djelatnosti povezane s izvršavanjem službenih ovlasti, kako je određeno u članku 45. Ugovora; (j) socijalne usluge u području stanovanja, dječje skrbi te potpore obitelji i osobama koje trebaju trajnu ili privremenu pomoć, koje osigurava država, od nje ovlašteni pružatelji ili dobrotvorne organizacije koje je država priznala kao takve; (k) usluge privatnog osiguranja; (l) usluge javnih bilježnika i ovrhovoditelja, koji su imenovani službenim vladinim aktom. 3. Ova se Direktiva ne primjenjuje na područje oporezivanja.	NEP
3	Odnos s važećim pravom Zajednice 1. Ako su odredbe ove Direktive u suprotnosti s odredbom nekog drugog akta Zajednice koji uređuje posebne aspekte pristupa ili izvođenja uslužne djelatnosti u specifičnim sektorima ili za specifične struke, prednost ima odredba drugog akta Zajednice koja se primjenjuje na te specifične sektore ili struke. To uključuje: (a) Direktivu 96/71/EZ; (b) Uredbu (EEZ) br. 1408/71;	NEP

intelektualno vlasništvo, očuvanje nacionalne povijesne i umjetničke baštine, ciljeve socijalne i kulturne politike;	9. „matično tijelo” je svako tijelo ili ustanova koja nadzire ili regulira uslužne djelatnosti u državi članici, a posebno uključuje upravne organe, uključujući sudove kao i udruge, profesionalna tijela i strukovne udruge ili druge profesionalne organizacije koje u okviru svoje pravne autonomije kolektivno uređuju pristup ili izvođenje uslužnih djelatnosti;	10. „država članica u kojoj se pruža usluga” je država članica u kojoj pružatelj s poslovnim nastanom u drugoj državi članici pruža uslugu;	11. „regulirana struka” je profesionalna aktivnost ili skupina profesionalnih aktivnosti iz članka 3. stavka 1. točke (a) Direktive 2005/36/EZ;	12. „poslovna komunikacija” je svaka vrsta komunikacije koja je namijenjena neposrednom ili posrednom promicanju robe, usluga ili imidža poduzeća, organizacije ili osobe koja obavlja trgovačku, industrijsku ili obrtničku djelatnost ili aktivnosti propisane u okviru određene struke. Sljedeće aktivnosti same po sebi ne predstavljaju poslovne komunikacije: (a) davanje informacija koje omogućavaju izravni pristup djelatnosti poduzeća, organizacija ili osoba, što posebno uključuje naziv domene ili adresu elektronske pošte;	(b) komunikacije u vezi s robama, uslugama ili imidžom poduzeća, organizacije ili osobe, koje su prilagođene neovisno, a posebno kada se pružaju bez financijske naknade.	Pojednostavljenje postupaka	1. Države članice ispituju postupke i formalnosti koje se koriste za pristup uslužnoj djelatnosti i njezino izvođenje. Ako postupci i formalnosti, ispitani sukladno ovom stavku, nisu dovoljno jednostavni, države članice ih pojednostavljuju. 2. U skladu s postupkom iz članka 40. stavka 2., Komisija može uvesti usklađene obrasce na razini Zajednice. Oni će biti jednakovrijedni potvrđama, attestima ili drugoj zatraženoj dokumentaciji pružatelja. 3. Ako države članice zahtijevaju od pružatelja ili primatelja da dostave potvrdu, attest ili neki drugi dokument koji dokazuje da je zahtjev ispunjen, one prihvaćaju svaki dokument iz druge države članice koji služi jednakoj svrsi ili iz kojeg je jasno da je dotični zahtjev ispunjen. Ne smiju zahtijevati da se dokument iz druge države članice dostavi u originalnom obliku ili kao ovjerena kopija ili prijevod, osim u slučajevima predviđenim u drugim aktima Zajednice ili ako je takav zahtjev opravdan preovlađujućim razlogom od društvenog interesa, koji uključuje javni red i sigurnost. Prvi podstavak ne utječe na pravo država članica da zahtijevaju neovjerene prijevode dokumenata na jedan od svojih službenih jezika. 4. Stavak 3. se ne primjenjuje na dokumente koji su navedeni u članku 7. stavka 2. i članku 50. Direktive 2005/36/EZ, članku 45. stavku 3., člancima 46., 49. i 50. Direktive 2004/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004., o usklađivanju postupaka za sklapanje ugovora o javnim radovima, ugovora o javnoj nabavi robe te ugovora o
---	--	--	--	--	--	------------------------------------	---

P

Član 55.
(Državljeni država članica Europske unije i država potpisnica Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru koji u matičnoj državi nisu imenovani za vještaka)

Državljeni država članica Europske unije i država potpisnica Sporazuma o Europskom privrednom prostoru koji u matičnoj državi nisu imenovani za vještaka, mogu biti imenovani za vještaka u Federaciji ako ispunjavaju uvjete iz članka 12. stav (1) točka a) podtoč. 2) i 3) i točke b) ovog zakona, uz suglasnost Ministra Komore vještaka.

	javnim uslugama (24), članku 3. stavku 2. Direktive 98/5/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 1998. o olakšavanju stalnog obavljanja odvjetničke djelatnosti u državi članici različitoj od one u kojoj je stečena kvalifikacija (25), Prvoj direktivi Vijeća 68/151/EEZ od 9. ožujka 1968. o uskladjivanju zaštitnih mjera koje su radi zaštite interesa njihovih članova i drugih predviđene u državama članicama za društva u smislu članka 58. stavka 2. Ugovora, a s ciljem izjednačavanja takvih zaštitnih mjera u članici Zajednici (26), te Jedanaestoj direktivi Vijeća 89/666/EEZ od 21. prosinca 1989. o zahtjevima objavljivanja podataka u vezi s podružnicama koje su u nekoj državi članici otvorene vrste trgovačkih društava na koje se primjenjuje pravo druge države (27).				
6	Jedinstvene kontaktne točke 1. Države članice osiguravaju da na jedinstvenim kontaktnim točkama pružatelji usluga mogu obaviti sljedeće postupke i formalnosti: (a) sve postupke i formalnosti koji su potrebni za pristup njihovim uslužnim djelatnostima, a posebno sve izjave, prijave ili zahtjeve potrebne za dobivanje ovlaštenja nadležnih tijela, uključujući zahtjev za unos u registar, popis ili bazu podataka ili za registraciju kod profesionalnog tijela ili udruženja; (b) sve zahtjeve za ovlaštenje, potrebne za izvođenje uslužnih djelatnosti; 2. Uspostava jedinstvenih kontaktnih točaka ne dovodi u pitanje raspodjelu funkcija i ovlasti između tijela u okviru nacionalnih sustava.	NEP			
7	Pravo na informacije 1. Države članice osiguravaju da preko jedinstvenih kontaktnih točaka pružatelji i primatelji mogu lako doći do sljedećih informacija: (a) zahtjeva koji se primjenjuju na pružatelje s poslovnim nastanom na njihovom državnom području, a posebno u vezi s postupcima i formalnostima koji se moraju obaviti za pristup i izvođenje uslužnih djelatnosti; (b) kontaktnih podataka putem kojih se mogu izravno kontaktirati nadležna tijela, uključujući pojedinosti o tijelima koja su odgovorna za pitanja u vezi s izvođenjem uslužnih djelatnosti; (c) informacija o načinima i uvjetima pristupa javnim registrima i bazama podataka o pružateljima i uslugama; (d) izvanrednih pravnih lijekova koji su obično dostupni u slučaju spora između nadležnih tijela i pružatelja ili primatelja, između pružatelja i primatelja ili između pružatelja; (e) kontaktnih podataka udruženja ili organizacija, pored nadležnih tijela, od kojih pružatelji ili primatelji mogu dobiti praktičnu pomoć. 2. Države članice osiguravaju da pružatelji i primatelji usluga mogu, na vlastiti zahtjev, od nadležnih tijela dobiti pomoć koja se sastoji od informacija o načinu na koji se zahtjevi iz stavka 1. točke (a) obično tumače i primjenjuju. Takav savjet, prema potrebi, uključuje	NEP			

jednostavne postupke upute. Informacije se dostavljaju koristeći jednostavni i razumljivi jezik. 3. Države članice osiguravaju da su informacije i pomoć iz stavaka 1. i 2. jasne i nedvoznačne, lako dostupne na daljinu i putem elektroničkih sredstava te da se redovito ažuriraju. 4. Države članice osiguravaju da jedinstvene kontaktne točke i nadležna tijela što brže odgovore na svaki zahtjev za informacijom ili pomoći iz stavaka 1. i 2. te da u slučaju nepravilnog ili neutemeljenog zahtjeva o tome odmah obavijeste podnositelja zahtjeva. 5. Države članice i Komisija poduzimaju prateće mjere da bi potakle jedinstvene kontaktne točke da informacije predviđene u ovom članku pružaju i na drugim jezicima Zajednice. To ne utječe na zakone država članica o uporabi jezika. 6. Obveza nadležnih tijela da pomažu pružatelja i primatelja usluga ne podrazumijeva pružanje pravnog savjeta u pojedinačnim slučajevima, nego se odnosi isključivo na opće informacije o načinu na koji se zahtjevi obično tumače i primjenjuju.	Postupci elektroničkim putem 1. Države članice osiguravaju da se svi postupci i formalnosti vezani uz pristup i izvođenje usluzne djelatnosti mogu lako ispuniti na daljinu elektroničkim putem preko pripadajuće jedinstvene kontaktne točke i pri odgovarajućem nadležnom tijelu. 2. Stavak 1. ne odnosi se na pregled prostorija u kojima se pruža usluga niti na pregled opreme koju koristi pružatelj usluge kao ni na fizičko ispitivanje sposobnosti ili osobnog integriteta pružatelja usluga ili njegovog odgovornog osoblja. 3. U skladu s postupkom iz članka 40. stavka 2., Komisija usvaja detaljne propise za provođenje stavka 1. iz ovog članka radi lakše interoperabilnosti informacijskih sustava i korištenja elektroničkih postupaka između država članica, uzimajući u obzir zajedničke norme na razini Zajednice.	Sustavi ovlašćivanja 1. Pristup ili izvođenje usluzne djelatnosti ne podliježe sustavu ovlašćivanja, osim ako su ispunjeni sljedeći uvjeti: (a) sustav ovlašćivanja nije diskriminirajući u odnosu na dotičnog pružatelja; (b) potreba za sustavom ovlašćivanja opravdava se prevladavajućim razlogom od društvenog interesa; (c) postavljeni cilj ne može se ostvariti manje strožim mjerama, a posebno zato što provođenje naknadne inspekcije ne bi bilo stvarno učinkovito jer je prekasno. 2. U izvješću iz članka 39. stavka 1. države članice navode i obrazlažu svoje sustave ovlašćivanja pokazujući njihovu usklađenost sa stavkom 1. ovog članka. 3. Ovaj se odjeljak ne odnosi na one aspekte sustava ovlašćivanja koje izravno ili neizravno uređuju drugi akti Zajednice.
---	--	--

10	Uvjeti za dodjelu ovlaštenja 1. Sustavi ovlaštavanja temelje se na kriterijima koji sprečavaju nadležna tijela da samovoljno izvršavaju svoje ovlasti ocjenjivanja. 2. Kriteriji iz stavka 1. su: (a) nediskriminirajući; (b) opravdani prevladavajućim razlogom vezanim uz javni interes; (c) proporcionalni odgovarajućem cilju od javnog interesa; (d) jasni i nedvoznačni; (e) objektivni; (f) prethodno objavljeni; (g) transparentni i dostupni. 3. Uvjeti za dodjelu ovlaštenja za novi poslovni nastan ne udvostručuju zahtjeve i kontrole koji su istovrijedni ili bino usporedivi s obzirom na njihovu svrhu te kojima je pružatelj već bio podvrgnut u drugoj ili istoj državi članici. Kontaktne točke iz članka 28. stavka 2. i pružatelj usluge pomažu nadležnom tijelu dostavljajući sve potrebne informacije u vezi s tim zahtjevima. 4. Ovo ovlaštenje pružatelju dopušta pristup ili izvođenje uslužne djelatnosti na cijelom državnom području, uključujući osnivanje agencija, društava kćeri, podružnica ili ureda, osim ako novo ovlaštenje za svaki poslovni nastan ili ograničenje ovlaštenja na određeni dio državnog područja nije opravdano prevladavajućim razlogom koji se odnosi na društveni interes. 5. Ovlaštenje se izdaje čim se odgovarajućim ispitivanjem utvrdi da su zadovoljeni uvjeti za ovlaštavanje. 6. Osim u slučaju dodjele ovlaštenja, svaka odluka nadležnih tijela, uključujući odbijanje ili ukidanje ovlaštenja, mora se u cijelosti obrazložiti i može biti predmet spora pred sudom ili drugim organima za pružbe. 7. Ovaj članak ne dovodi u pitanje raspodjelu nadležnosti, na lokalnoj ili regionalnoj razini, tijela država članica za dodjelu ovlaštenja.	55., 56.	Član 55. (Državljeni država članica Europske unije i država potpisnica Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru koji u matičnoj državi nisu imenovani za vještaka) Državljeni država članica Europske unije i država potpisnica Sporazuma o Europskom privrednom prostoru koji u matičnoj državi nisu imenovani za vještaka, mogu biti imenovani za vještaka u Federaciji ako ispunjavaju uvjete iz članka 12. stavka (1) točka a) podtoč. 2) i 3) i točke b) ovog zakona, uz suglasnost Ministra i Komore vještaka.	Član 56. (Državljeni država članica Europske unije i država potpisnica Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru koji su u matičnoj državi imenovani za vještaka) (1) Državljeni država članica Europske unije i država potpisnica Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru koji su u matičnoj državi imenovani za vještaka i koji u Bosni i Hercegovini žele obavljati poslove vještačenja pod nazivom iz svoje matične države, mogu se upisati u Imenik vještaka fizičkih osoba. (2) Osobe iz stava (1) ovog članka, za obavljanje poslova vještačenja u Bosni i Hercegovini, dužne su Ministarstvu podnijeti zahtjev za upis u Imenik vještaka fizičkih osoba.	P
----	--	----------	---	---	---

11 Trajanje ovlaštenja 1. Ovlaštenje koje se dodjeljuje pružatelju ne smije biti vremenski ograničeno, osim ako: (a) se ovlaštenje automatski produkuje ili ako podliježe isključivo trajnom ispunjavanju zahtjeva; (b) je broj raspoloživih ovlaštenja ograničen zbog prevladavajućeg razloga od javnog interesa; ili (c) ako se vremensko ograničenje ovlaštenja može opravdati prevladajućim razlogom od javnog interesa. 2. Stavak 1. ne odnosi se na najdulje razdoblje u kojem pružatelj mora stvarno započeti svoju djelatnost nakon što dobije ovlaštenje. 3. Države članice zahtijevaju od pružatelja da pripadajuću kontaktnu točku iz članka 6. obavijesti o sljedećim promjenama: (a) osnivanju društva klasi koje djelatnost ulaze u područje primjene sustava ovlašćivanja; (b) promjeni njegova položaja, zbog čega više nisu ispunjeni uvjeti za dobivanje ovlaštenja. 4. Ovaj članak ne dovodi u pitanje mogućnost država članica da opozovu ovlaštenja, ako više nisu ispunjeni potrebni uvjeti.	57. Član 57. (Privremeno imenovanje) (1) Ako je odlukom o imenovanju u matičnoj državi osoba iz člana 56. stav (1) ovog zakona imenovana na određeno vrijeme, Ministarstvo će po službenoj dužnosti izvršiti brisanje upisanog vještaka iz imenika vještaka fizičkih osoba i sa Liste vještaka fizičkih osoba po isteku vremena na koje je vještak imenovan, što se bez odgađanja objavljuje u „Službenim novinama Federacije BiH“, na internetnoj stranici Ministarstva i Komore vještaka, osim ako prije isteka tog vremena Ministarstvu ne bude dostavljena odluka o ponovnom imenovanju koju je donio nadležni organ u matičnoj državi za vještaka.
--	--

(3) Uz zahtjev, osoba iz stava (1) ovog člana podnosi u izvorniku ili ovjerenom kopiju prijevoda na jedan od službenih jezika u upotrebi u Bosni i Hercegovini:

a) odluku o imenovanju za vještaka;

b) dokaz o državljanstvu i c) dokaz da je zaključen ugovor o osiguranju od odgovornosti.

(4) O zahtjevu iz stava (2) ovog člana, Ministar donosi rješenje protiv kojeg nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(5) Osoba koja je rješenjem iz stava (4) ovog člana imenovana za vještaka, upisuje se u imenik vještaka fizičkih osoba.

12	Odabir između više kandidata 1. Ako je broj raspoloživih ovlaštenja za danu djelatnost ograničen zbog oskudice prirodnih izvora ili tehničkih mogućnosti, države članice primjenjuju takav postupak odabira potencijalnih kandidata koji u potpunosti jamči nepristranost i transparentnost, što posebno uključuje prilažnu obavijest o pokretanju, provođenju i dovršenju postupka. 2. U slučajevima iz stavka 1. ovlaštenje mora imati odgovarajuće vremensko ograničenje i ne smije biti predmet automatskog produljenja, a pružatelju kojem je upravo isteklo ovlaštenje ili bilo kojoj drugoj osobi koja je posebno povezana s tim pružateljem ne smije davati nikakvu prednost. 3. Sukladno stavku 1. te člancima 9. i 10., prilikom utvrđivanja pravila za postupak odabira kandidata, države članice uzimaju u obzir javno zdravlje, ciljeve socijalne politike, zdravlje i sigurnost zaposlenika i samozaposlenih osoba, zaštitu okoliša, očuvanje kulturne baštine i druge prevladavajuće razloge vezane uz društveni interes, u skladu s pravom Zajednice.			(2) Protiv rješenja o brisanju iz stava (1) ovog člana nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.	NP	
13	Postupci ovlašćivanja 1. Postupci i formalnosti ovlašćivanja su jasni i unaprijed objavljeni, a podnositeljima zahtjeva moraju zajamčiti objektivno i nepristrano rješavanje njihovih zahtjeva. 2. Postupci i formalnosti ovlašćivanja nemaju učinak odvrćanja i nepotrebno ne kompliciraju ili odlažu dostavu usluge. Oni su lako dostupni, a svi troškovi koje podnositelji zahtjeva snose tijekom postupka su razumni i proporcionalni troškovima dotičnog postupka ovlašćivanja koje ne prekoračuju. 3. Postupci i formalnosti ovlašćivanja podnositeljima zahtjeva jamče da će njihovi zahtjevi biti obrađeni što je prije moguće i, u svakom slučaju, u unaprijed određenom i objavljenom, razumnom roku. Taj rok započinje u trenutku kada se dostavi sva dokumentacija. Nadležno tijelo može jedinstveno produžiti spomenuti rok za određeno vremensko razdoblje, ako to opravdava složenost predmeta. Produljenje i trajanje tog roka treba se propisno obrazložiti i dojaviti podnositelju zahtjeva prije isteka prvotnog roka. 4. Ako se u određenom roku, koji može biti produljen u skladu sa stavkom 3., ne dobije odgovor, ovlaštenje se smatra izdanim. Međutim, mogu se predviđjeti drugačija rješenja, ako je to opravdano prevladavajućim razlozima od društvenog interesa, uključujući zakoniti interes trećih strana. 5. Za sve se zahtjeve u najkraćem roku potvrđuje prijem. U takvoj se potvrdi navodi sljedeće: (a) rok naveden u stavku 3.; (b) izvanredni pravni lijekovi na raspolaganju;	55., 56.	Član 55. (Državljeni država članica Europske unije i država potpisnica Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru koji u matičnoj državi nisu imenovani za vještaka)	Državljeni država članica Europske unije i država potpisnica Sporazuma o Europskom privrednom prostoru koji u matičnoj državi nisu imenovani za vještaka, mogu biti imenovani za vještaka u Federaciji ako ispunjavaju uvjete iz članka 12. stav (1) točka a) podtoč. 2) i 3) i točke b) ovog zakona, uz suglasnost Ministra i Komore vještaka.	P	

čijuko je potrebno, izjava da se u nedostatku odgovora u navedenom roku ostvarenje smatra izdanim.

6. U slučaju nepotpunog zahtjeva podnosioca se što prije obavješćuje da dostavi dodatnu dokumentaciju kao i o mogućim posljedicama na trajanje roka spomenutog u stavku 3.

7. Ako se zahtjev odbaci zbog neusklađenosti sa zahtijevanim postupcima ili formalnostima, podnosioca se što prije obavješćuje o takvom odbacivanju.

Član 56.
(Državljeni država članica Evropske unije i država potpisnica Sporazuma o Evropskom gospodarskom prostoru koji su u matičnoj državi imenovani za vještaka)

(1) Državljeni država članica Evropske unije i država potpisnica Sporazuma o Evropskom gospodarskom prostoru koji su u matičnoj državi imenovani za vještaka i koji u Bosni i Hercegovini žele obavljati poslovne vještačenja pod nazivom iz svoje matične države, mogu se upisati u Imenik vještaka fizičkih osoba.

(2) Osobe iz stava (1) ovog člana, za obavljanje poslova vještačenja u Bosni i Hercegovini, dužne su Ministarstvu podnijeti zahtjev za upis u Imenik vještaka fizičkih osoba.

(3) Uz zahtjev, osobe iz stava (1) ovog člana, podnose u izvorniku ili ovjerenj kopiji a) prijevodu na jedan od službenih jezika u uporabi u Bosni i Hercegovini; b) odluku o imenovanju za vještaka; c) dokaz da je zaključen ugovor o osiguranju od odgovornosti.

(4) O zahtjevu iz stava (2) ovog člana, Ministar donosi rješenje protiv kojeg nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

			(5) Osoba koja je prijemljen iz stava (4) ovog člana imenovana za vještaka, upisuje se u Imenik vještaka fizičkih osoba.		
14	Zabranjeni zahtjevi Države članice ne uvjetuju pristup ili izvođenje uslužne djelatnosti na svojem državnom području ispunjavanjem sljedećih zahtjeva: 1. diskriminirajućih zahtjeva koji se izravno ili neizravno temelje na državljanstvu ili, u slučaju poduzeća, mjestu registriranog sjedišta, što posebno uključuje: (a) zahtjeve vezane uz državljanstvo pružatelja usluge, njegovog osoblja, imatelja poslovnog udjela ili članova uprave ili nadzornih tijela; (b) zahtjev da pružatelj usluge, njegovo osoblje, imatelj poslovnog udjela ili članovi uprave ili nadzornih tijela imaju boravište na njihovom državnom području; 2. zabrane poslovnog nastana u više država članica, upisa u registre ili članstva u profesionalnim tijelima ili udruženjima u više država članica; 3. ograničenja slobode pružatelja usluga da odabere između glavnog ili sekundarnog poslovnog nastana, a posebno obveze da pružatelj ima svoj glavni poslovni nastan na njihovom državnom području, ili ograničenja slobodnog odabira između poslovnog nastana u obliku agencije, podružnice ili društva kćeri; 4. uvjeta uzajamnosti s državom članicom u kojoj pružatelj već ima poslovni nastan, osim u slučaju uvjeta uzajamnosti predviđenih u aktima Zajednice o energiji; 5. primjene ekonomskog ispitivanja na svaki pojedinačni slučaj, čime se ovlaštavanje uvjetuje dokazivanjem postojanja ekonomske potrebe ili potražnje na tržištu, ocjenom potencijalnih ili trenutnih ekonomskih učinaka djelatnosti ili ocjenom primjerenosti djelatnosti s obzirom na ciljeve gospodarskog planiranja koje određuje nadležno tijelo; ova se zabrana ne odnosi na zahtjeve planiranja koji nisu usmjereni na ekonomske ciljeve, ali koji su u funkciji prevladavajućih razloga od javnog interesa; 6. izravnog ili neizravnog uključivanja konkurentnih operatora, također i u okviru savjetodavnih tijela, prilikom ovlaštavanja ili usvajanja drugih odluka nadležnih tijela, osim profesionalnih tijela i udruženja ili drugih organizacija koje djeluju u svojstvu nadležnog tijela; ova se zabrana ne odnosi na savjetovanja s organizacijama, kao što su gospodarske komore ili socijalni partneri, o pitanjima koja nisu vezana uz pojedinačne zahtjeve za ovlaštenja, ili na savjetovanje sa širom javnošću.			NEP	

7.obveze pružanja ili sudjelovanja u financijskom jamstvu ili zaključivanja osiguranja kod pružatelja ili tijela s poslovnim nastanom na njihovom državnom području. To ne utječe na mogućnost država članica da zahtijevaju osiguranje ili financijsko jamstvo kao takvo i ne utječe na zahtjeve u vezi sa sudjelovanjem u zajedničkom obaveznom osiguranju, na primjer za članove profesionalnih tijela ili organizacija; 8.obveze prethodne registracije, za dano razdoblje, u registrima koji se vode na njihovom državnom području ili obveze prethodnog izvođenja djelatnosti za dano razdoblje na njihovom državnom području.	
Zahtjevi koji se trebaju ocijeniti 1. Države članice ispituju predviđa li njihov pravni sustav neki od zahtjeva iz stavka 2. i osiguravaju da su svi takvi zahtjevi usklađeni s uvjetima iz stavka 3. Države članice prilagođavaju svoje zakone i druge propise da bi se uskladili s tim uvjetima. 2. Države članice ispituju je li u njihovom pravnom sustavu pristup ili izvođenje uslužne djelatnosti uvjetovano ispunjavanjem nekih od sljedećih nediskriminirajućih zahtjeva: (a) kvantitativnih ili teritorijalnih ograničenja, a posebno u obliku granica koje se utvrđuju s obzirom na populaciju ili minimalnu geografsku udaljenost između pružatelja usluga; (b) obveze da pružatelj usluge ima posebni pravni oblik; (c) zahtjeva koji se odnose na dioničarstvo poduzeća; (d) zahtjeva, osim onih koji se odnose na pitanja obuhvaćena Direktivom 2005/36/EZ ili predviđenih u drugim aktima Zajednice, koji određenim pružateljima osiguravaju pristup dotičnoj uslužnoj djelatnosti zbog njezine specifične prirode; (e) zabrane više od jednog poslovnog nastana na državnom području iste države; (f) zahtjeva kojima se određuje najmanji broj zaposlenika; (g) fiksnih najnižih i/ili najviših tarifa s kojima se pružatelj usluge mora uskladiti; (h) obveze pružatelja da zajedno sa svojom uslugom dostavlja i druge specifične usluge. 3. Države članice provjeravaju da zahtjevi iz stavka 2. ispunjavaju sljedeće uvjete: (a) nediskriminacije: zahtjevi ne smiju biti izravno ili neizravno diskriminirajući s obzirom na državljanstvo niti mjesto registriranog sjedišta za poduzeća;	NEP

	(b) nužnosti: zahtjevi moraju biti opravdani prevladavajućim razlogom od društvenog interesa; (c) proporcionalnosti: zahtjevi moraju biti prikladni za sigurno ispunjenje postavljenog cilja; ne smiju prekoračiti ono što je nužno za ostvarivanje tog cilja i nije ih moguće zamijeniti drugim, manje strožim mjerama kojima se postiže isti rezultat. 4. Stavci 1., 2. i 3. primjenjuju se na zakonodavstvo u području usluga od općeg gospodarskog interesa u ovoj mjeri u kojoj primjena tih stavaka ne onemogućava pravno ili stvarno izvršavanje posebne zadatke koja im je povjerena. 5. U izvješću o međusobnom ocjenjivanju, predviđenom u članku 39. stavku 1., države članice navode sljedeće: (a) zahtjeve koje namjeravaju zadržati te razloge na temelju kojih smatraju da ti zahtjevi ispunjavaju uvjete iz stavka 3.; (b) zahtjeve koji su ukinuti ili ublaženi. 6. Od 28. prosinca 2006. države članice ne smiju uvesti ni jedan novi zahtjev sličan onima iz stavka 2., osim ako spomenuti zahtjev ispunjava uvjete iz stavka 3. 7. Države članice obavješćuju Komisiju o svim novim zakonima i drugim propisima u kojima se određuju zahtjevi iz stavka 6. zajedno s obrazloženjem tih zahtjeva. Komisija dostavlja obavijest drugim državnim članicama o dotičnim odredbama. Takva obavijest ne smije spriječiti države članice da usvoje takve odredbe. U roku od tri mjeseca od datuma prijema obavijesti Komisija ispituje usklađenost novih zahtjeva s pravom Zajednice i, prema potrebi, usvaja odluku kojom od dotične države članice zahtijeva da se suzdrži od njihova usvajanja ili da ih ukinu. Dostavom obavijesti o nacrtu nacionalnog zakona u skladu s Direktivom 98/34/EZ ispunjava se obveza izvješćivanja predviđena u ovoj Direktivi.				
16	Sloboda pružanja usluga 1. Države članice poštuju pravo pružatelja usluga da djeluju u državi članici u kojoj nemaju poslovni nastan. Država članica u kojoj se pruža usluga osigurava slobodni pristup i slobodno izvođenje uslužne djelatnosti na svojem državnom području. Države članice ne smiju uvjetovati pristup ili izvođenje uslužne djelatnosti na svojem državnom području ispunjavanjem nekog zahtjeva koji ne poštuje sljedeća načela: (a) nediskriminacije: zahtjev ne smije biti izravno ili neizravno diskriminirajući s obzirom na državljanstvo niti, u slučaju pravnih osoba, državu članicu poslovnog nastana; (b) nužnosti: zahtjevi moraju biti opravdani razlozima javnog reda, javne sigurnosti, javnog zdravlja ili zaštite okoliša; (c) proporcionalnosti: zahtjev mora biti prikladan za ispunjenje postavljenog cilja i ne smije prekoračiti ono što je nužno za ostvarivanje tog cilja.	55., 56. i 57.	Član 55. (Državljeni država članica Europske unije i država potpisnica Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru koji u matičnoj državi nisu imenovani za vještaka) Državljeni država članica Europske unije i država potpisnica Sporazuma o Europskom privrednom prostoru koji u matičnoj državi nisu imenovani za vještaka, mogu biti	P	

2. Države članice ne snižuju ograničeni slobodu pružanja usluga, ako pružatelj ima poslovni nastan u drugoj državi članici, namećući neki od sljedećih zahtjeva: (a) obvezu da pružatelj ima poslovni nastan na njihovom državnom području; (b) obvezu da pružatelj dobije ovlaštenje od njihovih nadležnih tijela, uključujući unos u registar ili registraciju kod profesionalnog tijela ili udruživanja na njihovom državnom području, osim u slučajevima predviđenim u ovoj Direktivi ili drugim aktima prava Zajednice; (c) zabranu da pružatelj uspostavi neki oblik ili vrstu infrastrukture na njihovom državnom području, uključujući ured ili kancelariju potrebnu za dostavljanje navedenih usluga; (d) primjenu specifičnih ugovornih sporazuma između pružatelja i primaoca, kojima se samozaposlenim osobama sprečava ili ograničava pružanje usluga; (e) obvezu pružatelja da posjeduje poseban identifikacijski dokument, izdan od njihovih nadležnih tijela, koji je potreban za izvođenje uslužne djelatnosti; (f) zahtjeve koji utječu na uporabu opreme i materijala koji čine sastavni dio dostavljene usluge, osim opreme i materijala potrebnih za osiguranje zdravstvenih i sigurnosnih standarda na radnom mjestu; (g) ograničenja slobode pružanja usluga iz članka 19. 3. Državi članici u koju se pružatelj preseli nije zabranjeno uvođenje zahtjeva u pogledu pružanja uslužne djelatnosti, ako su ti zahtjevi opravdani razlozima javnog reda, javne sigurnosti, javnog zdravlja ili zaštite okoliša te usklađeni sa stavkom 1. Taj se državni članici također ne zabranjuje da u skladu s pravom Zajednice primijeni svoje propise o uvjetima zapošljavanja uključujući one predviđene u kolektivnim sporazumima. 4. Nakon savjetovanja sa socijalnim partnerima na razini Zajednice, Komisija do 28. prosinca 2011. Europskom parlamentu i Vijeću dostavlja izvješće o primjeni ovog članka, u kojem razmatra potrebu za predlaganjem mjera za usklađivanje u pogledu uslužnih djelatnosti iz ove Direktive.	imenovani za vještaka u Federaciji ako ispunjavaju uvjete iz članka 12, stav (1) točka a) podtoč. 2) i 3) i točke b) ovog zakona, uz suglasnost Ministra Komore vještaka. Član 56. (Državljeni država članica Europske unije i država potpisnica Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru koji su u matičnoj državi imenovani za vještaka) (1) Državljeni država članica Europske unije i država potpisnica Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru koji su u matičnoj državi imenovani za vještaka u koji u Bosni i Hercegovini žele obavljati poslove vještačenja pod nazivom iz svoje matične države, mogu se upisati u Imenik vještaka fizičkih osoba. (2) Osobe iz stava (1) ovog člana, za obavljanje poslova vještačenja u Bosni i Hercegovini, dužne su Ministarstvu podnijeti zahtjev za upis u Imenik vještaka fizičkih osoba. (3) Uz zahtjev, osobe iz stava (1) ovog člana, podnose u izvorniku ili ovjerenoj kopiji prijevoda na jedan od službenih jezika u upotrebi u Bosni i Hercegovini: a) odluku o imenovanju za vještaka, b) dokaz o državljanstvu i
---	---

				c) dokaz da je zaključen ugovor o osiguranju od odgovornosti. (4) O zahtjevu iz stava (2) ovog člana, Ministar donosi rješenje protiv kojeg nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. (5) Osoba koja je rješenjem iz stava (4) ovog člana imenovana za vještaka, upisuje se u Imenik vještaka fizičkih osoba. Član 57. (Privremeno imenovanje) (1) Ako je odlukom o imenovanju u matičnoj državi osoba iz člana 56, stav (1) ovog zakona imenovana na određeno vrijeme, Ministarstvo će po službenoj dužnosti izvršiti brisanje upisanog vještaka iz Imenika vještaka fizičkih osoba i sa Liste vještaka fizičkih osoba po isteku vremena na koje je vještak imenovan, što se bez odgađanja objavljuje u „Službenim novinama Federacije BiH“, na internetskoj stranici Ministarstva i Komore vještaka, osim ako prije isteka tog vremena Ministarstvu ne bude dostavljena odluka o ponovnom imenovanju koju je donio nadležni organ u matičnoj državi za vještaka. (2) Protiv rješenja o brisanju iz stava (1) ovog člana nije dopuštena žalba.
--	--	--	--	---

	priznavanja iz članka 21. Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma od 14. lipnja 1985. o postupnom ukidanju kontrola na zajedničkim granicama (33), zahtijevaju vizu ili boravišnu dozvolu ili mogućnost da od državljana trećih zemalja zahtijevaju da se u trenutku svog ulaska ili nakon ulaska prijave nadležnom tijelu države članice u kojoj se pruža usluga; 10. u vezi s pošiljkama otpada, pitanja iz Uredbe Vijeća (EEZ) br. 259/93 od 1. veljače 1993. o nadzoru i kontroli pošiljaka otpada koje se otpremaju unutar Europske zajednice, ulaze u nju ili iz nje izlaze (34); 11. autorska i srodna prava te prava iz Direktive Vijeća 87/54/EEZ od 16. prosinca 1986. o pravnoj zaštiti topografija poluvodičkih proizvoda (35) i Direktive 96/9/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 1996. o pravnoj zaštiti baza podataka (36) te prava industrijskog vlasništva; 12. akte koji po zakonu zahtijevaju sudjelovanje javnog bilježnika; 13. pitanja iz Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2006. o obveznim revizijama godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja (37); 14. registraciju vozila zakupljenih u drugoj državi članici; 15. odredbe koje se odnose na ugovorne i izvanugovorne obveze, uključujući vrstu ugovora, koje se određuju u skladu s propisima međunarodnog privatnog prava.				
18	Odstupanja u pojedinačnim slučajevima 1. Odstupajući od članka 16. i isključivo u izvanrednim okolnostima država članica može, u odnosu na pružatelja s poslovnim nastanom u drugoj državi članici, poduzeti mjere vezane uz sigurnost usluga. 2. Mjere predviđene u stavku 1. mogu se poduzeti jedino ako se poštuje postupak uzajamne pomoći iz članka 35. te ispune sljedeći uvjeti: (a) nacionalne odredbe, u skladu s kojima je poduzeta mjera, nisu usklađene na razini Zajednice u području sigurnosti usluga; (b) mjere predviđaju viši stupanj zaštite primatelja nego što to predviđaju mjere koje poduzima država članica poslovnog nastana u skladu sa svojim nacionalnim odredbama; (c) država članica poslovnog nastana nije poduzela nikakve mjere ili su poduzete mjere nedostadne u usporedbi s onima iz članka 35. stavka 2.; (d) mjere su proporcionalne. 3. Stavci 1. i 2. ne dovode u pitanje odredbe, predviđene u aktima Zajednice, koje jamče slobodu pružanja usluga ili dopuštaju odstupanja od te slobode.			NP	

19	<u>Zabranjena ograničenja</u> Države članice ne smiju primatelju postaviti zahtjeve koji ograničavaju korištenje usluga pružatelja s poslovnim nastanom u drugoj državi članici, a posebno sljedeće zahtjeve: (a) obvezu da prihvati ovlaštenje od nadležnih tijela ili da podnese izjavu pri takvim tijelima; (b) diskriminirajuća ograničenja dodjele financijske pomoći na temelju činjenice da pružatelj ima poslovni nastan u drugoj državi članici ili zbog lokacije mjesta na kojem se pružaju usluge; 1. Države članice osiguravaju da primatelj usluge ne podliježe diskriminirajućim zahtjevima na temelju svog državljanstva ili mjesta boravišta. 2. Države članice osiguravaju da opći uvjeti pristupa usluzi, koje pružatelj stavja na raspolaganje široj javnosti, ne sadrže diskriminirajuće odredbe s obzirom na državljanstvo ili mjesto boravišta primatelja, ali ne isključuju mogućnost da se predvide različiti uvjeti pristupa ako su te razlike izravno opravdane objektivnim kriterijima.	NP
20	<u>Pomoć primateljima usluga</u> 1. Države članice osiguravaju da u državi članici svog boravišta primatelj usluga mogu dobiti sljedeće informacije: (a) informacije o zahtjevima koji se primjenjuju u drugim državama članicama u vezi s pristupom i izvođenjem uslužnih djelatnosti, a posebno onih vezanih uz zaštitu potrošača;	NP
21	(b) opće informacije o izvanrednim pravnim lijekovima na raspolaganju u slučaju spora između pružatelja i primatelja usluge; (c) kontaktne podatke udruženja ili organizacija, uključujući Europsku mrežu centara za zaštitu potrošača, od kojih pružatelj ili primatelj usluga mogu dobiti praktičnu pomoć. Savjet nadležnih tijela, prema potrebi, uključuje jednostavne i postupne upute. Pomoć i informacije moraju biti jasne i nedvoznačne, lako dostupne na daljinu, uključujući putem elektroničkih sredstava, te redovito ažurirane. 2. Odgovornost za izvođenje zadaća iz stavka 1. države članice mogu prenijeti na jedinstvene kontaktne točke ili na druga tijela, kao što su centri iz Europske mreže centara za zaštitu potrošača, udruženja potrošača ili Europski informacijski centri. Države članice Komisiji dostavljaju nazive i kontaktne podatke imenovanih tijela. Komisija ih proslijeđuje svim državnim članicama. 3. Radi zadovoljavanja zahtjeva iz stavaka 1. i 2. tijelo kojem se obrati primatelj usluge prema potrebi kontaktira relevantno tijelo dotične države članice. U najkraćem mogućem roku to tijelo šalje zatražene informacije tijelu koje ih je zatražilo i koje ih tada proslijeđuje primatelju. Države članice osiguravaju da se ta tijela međusobno pomažu i poduzimaju sve potrebne mjere za njihovu učinkovitu	

					suradnju. Države članice zajedno s Komisijom usvajaju praktična rješenja za provedbu stavka 1. 4. U skladu s postupkom iz članka 40. stavka 2. Komisija usvaja mjere za provođenje stavaka 1., 2. i 3. iz ovog članka navodeći tehničke mehanizme za razmjenu informacija između tijela različitih država članica te posebno mehanizme za interoperabilnost informatičkih sustava uzimajući u obzir zajedničke norme.					
22					Informacije o pružateljima i njihovim uslugama 1. Države članice osiguravaju da primateljima usluga pružatelji stave na raspolaganje sljedeće informacije: (a) naziv pružatelja, njegov pravni status i oblik, adresu poslovnog nastana i podatke za brzo kontaktiranje i prema potrebi neposredno komuniciranje elektroničkim putem; (b) ako je pružatelj usluge registriran u trgovačkom ili drugom sličnom registru, naziv spomenutog registra i registracijski broj pružatelja ili istovjetna sredstva identifikacije u tom registru; (c) ako djelatnost podliježe sustavu ovlašćivanja, pojedinosti o relevantnom nadležnom tijelu ili jedinstvenoj kontaktnoj točki; (d) ako djelatnost podliježe plaćanju poreza na dodanu vrijednost, identifikacijski broj iz članka 22. stavka 1. Šeste direktive Vijeća 77/388/EEZ od 17. svibnja 1977. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na poreze na promet – Zajednički sustav poreza na dodanu vrijednost: jedinstvena osnovica za određivanje poreza (38); (e) za regulirane struke, sva profesionalna tijela ili slične ustanove u kojima je pružatelj usluga registriran, stručnu kvalifikaciju i državu članicu u kojoj je postignuta ta titula; (f) opće uvjete i klauzule koje koristi pružatelj, ako postoje; (g) postojanje ugovornih klauzula koje pružatelj koristi u odnosu na zakon koji se primjenjuje na ugovor i/ili nadležne sudove; (h) postojanje eventualnog jamstva nakon prodaje, koje nije propisano zakonom; (i) cijenu usluge, ako pružatelj unaprijed odredi cijenu za određenu vrstu usluge; (j) glavna obilježja usluge, ako već nije jasno iz konteksta; (k) osiguranje ili jamstva navedena u članku 23. stavku 1., a posebno kontaktne informacije osiguravatelja ili jamca te teritorijalnu pokrivenost. 2. Prema odabiru pružatelja usluga države članice osiguravaju da informacije iz stavka 1.:				NP	

- (a) pružatelj dostavlja na vlastitu inicijativu;
- (b) budu li dostupne primatelju na njestu gdje se pruža usluga ili gdje je zaključen ugovor;
- (c) budu li dostupne primatelju elektroničkim putem na adresi koju dostavi pružatelj;
- (d) budu sadržane u informativnim materijalima koje pružatelj daje primatelju usluge i koji detaljno opisuju ponudenu uslugu.
3. Države članice osiguravaju da na zahtjev primatelja pružatelji dostave sljedeće dodatne informacije:
- (a) ako za određenu vrstu usluge pružatelj nije unaprijed odredio cijenu, cijenu usluge ili ako se ne može dati točna cijena, način izračuna cijene tako da je primatelj može provjeriti, ili dovoljno preciznu procjenu;
- (b) za regulirane struke, uputu na profesionalne propise koji se primjenjuju u državi članici poslovnog nastana i načine pristupa tim propisima;
- (c) informacije o njihovim multidisciplinarnim aktivnostima i partnerstvima koja su izravno povezana s navedenom uslugom te informacije o mjerama koje se poduzimaju da bi se izbjeglo sukob interesa. Te se informacije nalaze u svim informativnim materijalima u kojima pružatelj detaljno opisuje svoje usluge;
- (d) sva pravila ponašanja kojima podliježe pružatelj i adresu na kojoj se elektroničkim putem spomenuta pravila mogu konzultirati navodeći dostupne jezične verzije;
- (e) ako pružatelj podliježe pravilima ponašanja ili je član trgovačkog udruženja ili profesionalnog tijela koje predviđa izvanjsko rješavanje sporova, informacije o tome. Pružatelj navodi načine pristupa detaljnim informacijama o obilježjima i uvjetima uporabe izvanjskog rješavanja sporova.
4. Države članice osiguravaju da informacije koje je pružatelj obvezan dostaviti u skladu s ovim poglavljem budu dostupne ili priopćene jasno, nedvoznačno i pravovremeno prije zaključivanja ugovora ili, ako se ne sklapa pisani ugovor, prije pružanja usluge.
5. Zahtjevi o informiranju, predviđeni u ovom poglavlju, dopunjuju zahtjeve koji su već predviđeni u zakonodavstvu Zajednice i ne sprečavaju države članice da uvedu dodatne zahtjeve o informacijama koji se primjenjuju na pružatelje s poslovnim nastanom na njihovom državnom području.
6. Prema postupku iz članka 40. stavka 2. Komisija može navesti sadržaj informacija predviđenih u stavicama 1. i 3. iz ovog članka u skladu sa specifičnom prirodnom određenih djelatnosti i može navesti praktična sredstva za provođenje stavka 2. ovog članka.

23	Osiguranje i jamstva profesionalne odgovornosti 1. Države članice mogu osigurati da pružatelji čije usluge predstavljaju izravnu i posebnu opasnost za zdravlje ili sigurnost primatelja ili treće osobe, ili rizik za financijsku sigurnost primatelja, zaključno osiguranje profesionalne odgovornosti, primjereno vrsti i stupnju opasnosti, ili da predvide jamstvo ili slično rješenje koje je jednakovrijedno ili bitno usporedivo s obzirom na njihovu svrhu. 2. Ako pružatelj ina poslovni nastan na njihovom državnom području, države članice ne mogu zahtijevati osiguranje ili jamstvo profesionalne odgovornosti ako je u drugoj državi članici u kojoj već ina poslovni nastan pružatelj već pokriven jamstvom koje je jednakovrijedno ili bitno usporedivo s obzirom na namjenu ili pokrće koje se osigurava u smislu osiguranog rizika, osigurane svote ili gornje granice jamstva i mogućeg isključenja iz pokrća. U slučaju djelomične jednakovrijednosti države članice mogu zatražiti dodatna jamstva za pokriće nepokrivenih aspekata. Ako od pružatelja s poslovnim nastanom na svom državnom području država članica zahtijeva popisivanje osiguranja profesionalne odgovornosti ili drugo jamstvo, ta država članica kao dostatni dokaz prilaga potvrde takvog osiguranja, izdane od kreditnih institucija i osiguravatelja s poslovnim nastanom u drugoj državi članici. 3. Stavci 1. i 2. ne uječu na profesionalna osiguranja ili jamstvene aranžmane predviđene u drugim aktima Zajednice. 4. Radi provedbe stavka 1. Komisija može, u skladu s regulatornim postupkom iz članka 40. stavka 2., uspostaviti popis usluga koje pokazuju obilježja iz stavka 1. ovog članka. Komisija može također, u skladu s postupkom iz članka 40. stavka 3., usvojiti mjere za iznjudu i dopunu neključnih odredaba ove Direktive, tako da se ona dopuni uspostavom zajedničkih kriterija za određivanje primjerenog osiguranja ili jamstava iz stavka 1. ovog članka s obzirom na vrstu i opseg rizika. 5. Za potrebe ovog članka — „izravna i posebna opasnost” znači opasnost koja izravno proizlazi iz pružanja usluge, — „zdravlje i sigurnost” znači sprečavanje smrtnog slučajaja ili ozbiljne osobne ozljede primatelja ili treće osobe, — „financijska sigurnost” znači sprečavanje značajnog novčanog gubitka ili pada vrijednosti imovine primatelja, — „osiguranje profesionalne odgovornosti” znači osiguranje koje pružatelj zaključuje u vezi s potencijalnim odgovornostima prema primateljima i prema potrebi trećim stranama, koje proizlaze iz pružanja usluge.	58.	Član 58. (Osiguranje od odgovornosti) (1) Osobe iz člana 56. stav (1) ovog zakona koje su upisane u Imenik vještaka fizičkih osoba, mogu se osigurati od odgovornosti za obavljanje poslova vještačenja i u svojoj matičnoj državi. (2) Osobe iz stava (1) ovog člana dužne su zaključiti ugovor o osiguranju od odgovornosti u skladu sa članom 35. ovog zakona ukoliko ugovor o osiguranju od odgovornosti iz stava (1) ovog člana ne obuhvaća rizike od nastanka štete u skladu sa ovim zakonom.	P	
24	Poslovne komunikacije reguliranih struka 1. Države članice uklanjaju sve potpune zabrane poslovnih komunikacija reguliranih struka. 2. Države članice osiguravaju da poslovne komunikacije reguliranih struka poštuju profesionalne propise, usklađene s pravom Zajednice, koji se sukladno specifičnoj prirodi struke posebno odnose na njezinu neovisnost, dostojanstvo i integritet te na poslovnu tajnost.			NP	

Profesionalni propisi o poslovnoj komunikaciji moraju biti nediskriminirajući, opravdani prevladavajućim razlogom od društvenog interesa te proporcionalni.	
Multidisciplinarnost djelatnosti 1. Države članice osiguravaju da pružatelji ne podliježu zahtjevima koji ih obvezuju da obavljaju isključivo određenu, specifičnu djelatnost ili koji ograničavaju zajedničko ili partnersko izvođenje različitih djelatnosti. Međutim, takvim zahtjevima mogu podliježati sljedeći pružatelji usluga: (a) regulirane struke, ako su ti zahtjevi opravdani da bi se zajamčila usklađenost s propisima koji uređuju profesionalnu etiku i ponašanje, a razlikuju se s obzirom na specifičnu prirodu svake struke, te ako su ti zahtjevi potrebni da bi se osigurala njihova neovisnost i nepristranost;	NP
(b) pružatelji usluga na području certificiranja, akreditacije, tehničkog nadzora, testiranja ili pokusa, ako su ti zahtjevi potrebni za osiguranje njihove neovisnosti i nepristranosti. 2. Ako su multidisciplinarnost djelatnosti između pružatelja iz točaka (a) i (b) iz stavka 1. ovlaštene, države članice osiguravaju sljedeće: (a) sprečavanje sukoba interesa i nespojivosti između određenih djelatnosti;	
(b) osiguranje potrebne neovisnosti i nepristranosti za određene djelatnosti;	
(c) međusobnu usklađenost propisa koji uređuju profesionalnu etiku i ponašanje za različite djelatnosti, a posebno u pogledu poslovne tajnosti.	
3. U izvješću spomenutom u članku 39. stavku 1. države članice navode koji pružatelj usluga podliježu zahtjevima iz stavka 1. ovog članka, sadržaj tih zahtjeva i razloge na temelju kojih ih smatraju opravdanim.	NP
Politika kvalitete usluga 1. U suradnji s Komisijom države članice poduzimaju prateće mjere kojima se pružatelj usluga potiču da na dobrovoljnoj osnovi osiguraju kvalitetu usluga, a posebno koristeći neke od sljedećih metoda: (a) certificiranje ili ocjenu njihovih djelatnosti od strane neovisnih ili akreditiranih tijela;	
(b) sastavljanje vlastite povelje o kvaliteti ili sudjelovanje u poveljama o kvaliteti ili oznakama koje sastavljaju profesionalna tijela na razini Zajednice.	
2. Države članice osiguravaju da su informacije o značenju određenih znakova i kriterijima za suvlaganje znakova ili drugih oznaka kvalitete usluga lako dostupne pružateljima i primateljima usluga.	
3. U suradnji s Komisijom države članice poduzimaju prateće mjere kojima se profesionalna tijela, trgovačke komore, udruženja obrtnika i	

	udruženja potrošača na njihovom državnom području potiču na suradnju na razini Zajednice radi promicanja kvalitete pružanja usluga, posebno kroz pojednostavljenje ocjenjivanja osposobljenosti pružatelja.					
27	4. U suradnji s Komisijom države članice poduzimaju prateće mjere za poticanje razvoja neovisnog ocjenjivanja u pogledu kvalitete i manjkavosti u pružanju usluga, posebno od strane udruženja potrošača, te razvoja komparativnih pokusa ili testiranja na razini Zajednice i priopćavanja rezultata. 5. U suradnji s Komisijom države članice potiču razvoj dobrovoljnih europskih normi s ciljem pojednostavljenja sukladnosti usluga koje se pružaju u različitim državama članicama, informiranosti primatelja i kvalitete pružanja usluga.	NP				
28	1. Države članice poduzimaju potrebne opće mjere kojima se osigurava da pružatelji usluga dostave svoje kontaktne podatke, a posebno poštansku adresu, broj telefaksa ili e-mail adresu i telefonski broj, na koje svi primatelji, uključujući one s boravištem u drugoj državi članici, mogu poslati pritužbu ili zahtijev za informacijama o pruženoj usluzi. Pružatelji usluga daju svoju službenu adresu, ako ta nije njihova uobičajena poštanska adresa za korespondenciju. Države članice poduzimaju potrebne opće mjere kojima se osigurava da pružatelji usluga u najkraćem roku odgovore na pritužbe iz prvog podstavka i uložte sve napore da bi se pronašlo zadovoljavajuće rješenje. 2. Države članice poduzimaju potrebne opće mjere prema kojima su pružatelji usluga obvezni dokazati usklađenost s obvezama o pružanju informacija iz ove Direktive te dokazati točnost tih informacija. 3. Ako je za izvršavanje sudske odluke potrebno financijsko jamstvo, države članice priznaju jednakovrijedna jamstva izdana od kreditne institucije ili osiguravatelja s poslovnim nastanom u drugoj državi članici. Takve kreditne institucije moraju biti ovlaštene u državi članici u skladu s Direktivom 2006/48/EZ, a takvi osiguravatelji, ako je primjereno, u skladu s Prvom direktivom Vijeća 73/239/EEZ od 24. srpnja 1973. o usklađivanju zakona i drugih propisa o pokretanju i obavljanju poslova izravnog neživotnog osiguranja (39) te Direktivom 2002/83/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 5. studenoga 2002. o životnom osiguranju (40). 4. Države članice poduzimaju potrebne opće mjere kojima se osigurava da pružatelji koji podliježu pravilima ponašanja ili su članovi trgovačkog udruženja ili profesionalnog tijela koje predviđa izvanjudsko rješavanje sporova o tome obavijeste primatelja i da taj podatak navedu u svim dokumentima koji detaljno predstavljaju njihove usluge, navodeći pritom način na koji se mogu dobiti detaljne informacije o obilježjima i uvjetima uporabe tog mehanizma.	59.	Član 59. (Promjena podataka)	P	Osobe iz člana 56. stav (1) ovog zakona koje su upisane u imenik vještaka fizičkih osoba, dužne su o	

članicama i Komisiji. Komisija objavljuje i redovito ažurira popis kontaktnih mjesta. 3. Zaujmeti za informacijama te zaujmeti za provedenje provjera, inspekcije i istrage u okviru ovog poglavlja moraju se prilikom obrazložit posebno navodeći razlog zaujmeti. Raznijenjene informacije koriste se jedino u onu svrhu za koju su zatražene. 4. Ako države članice prime zaujmeti za pomoć od nadležnih tijela druge države članice, države članice osiguravaju da pruzatelji s poslovnim nastanom na njihovom državnom području svojim nadležnim tijelima dostave sve potrebne informacije za nadzor njihovih djelatnosti u skladu s nacionalnim zakonodavstvom. 5. U slučaju posebnosti pri ispunjavanju zaujmeti za informacijama ili pri izvođenju provjera, inspekcija i istraga dotična država članica o tome odmah obavješuje državu članicu koja je podnijela zaujmeti radi nalaženja rješenja. 6. U najkraćem mogućem roku države članice elektroničkim putem dostavljaju informacije koje zatraži druga država članica ili Komisija. 7. Države članice osiguravaju da registre u kojima su upisani pruzatelji i koji su na raspolaganju nadležnim tijelima na njihovom državnom području mogu pod jedinkim uvjetima konzultirati jednakovrijedna nadležna tijela drugih država članica. 8. Države članice izvješćuju Komisiju o slučajevima kada druge države članice ne ispunje svoje obveze u vezi s međusobnom pomoći. Komisija prema potrebi poduzima odgovarajuće korake, uključujući postupke iz članka 226. Ugovora, da bi osigurala da dotične države članice ispunjavaju svoje obveze u vezi s međusobnom pomoći. Komisija povremeno izvješćuje države članice o provođenju odredbi u pogledu međusobne pomoći.		svakoj promjeni upisanih podataka bez odgađanja obavijestiti Ministarstvo i Komoru vještaka.	
Medusobna pomoć – opće obveze države članice poslovnog nastana 1. Što se tiče pruzatelja koji pruzaju usluge u drugoj državi članici, na njezin zaujmeti država članica poslovnog nastana dostavlja informacije o pruzateljima s poslovnim nastanom na njezinom državnom području i posebno potvrđuje da pruzatelj ima poslovni nastan na njezinom državnom području i da prema njezinim saznanjima ne obavija svoje djelatnosti na nezakoniti način. 2. Na zaujmeti druge države članice država članica poslovnog nastana provodi provjere, inspekcije i istrage te obavješuje drugu državu članicu o rezultatima i eventualnim poduzetim mjerama. Nadležna tijela pritom djeluju u okviru svojih ovlasti koje su im dodijeljene u njihovoj državi članici. Nadležna tijela mogu odlučiti o poduzimanju najprikladnijih mjera za svaki pojedinačni slučaj da bi se ispunio zaujmeti druge države članice. 3. Ako država članica poslovnog nastana dode do stvarnog saznanja da se pruzatelj s poslovnim nastanom na njezinom državnom području, koji pruzi usluge u drugim državama članicama, ponaša ili izvodi specifična djela koja bi prema njezinim saznanjima mogla ozbiljno naštetiti zdravlju ili sigurnosti osoba ili okolišu, o tome što prije obavješuje sve druge države članice i Komisiju.	NP		

30	Nadzor države članice poslovnog nastana u slučaju privremenog prenešanja pružatelja u drugu državu članicu 1. Što se tiče slučajeva koji nisu obuhvaćeni člankom 31. stavkom 1., država članica poslovnog nastana osigurava da se sukladnost s njezinim zahtjevima nadzire u skladu s ovlastima za nadzor predviđenim u nacionalnom zakonodavstvu, a posebno kroz nadzorne mjere na mjestu poslovnog nastana pružatelja. 2. Država članica poslovnog nastana ne uzdržava se od poduzimanja nadzornih ili provedbenih mjera na svom državnom području zato što se usluga pruža ili je uzrokovala štetu u drugoj državi članici. 3. Obveza iz stavka 1. ne povlači za sobom dužnost države članice poslovnog nastana da provede činjenične provjere i nadzor na državnom području države članice u kojoj se pruža usluga. Na zahtjev države članice poslovnog nastana, u skladu s člankom 31., takve provjere i nadzor izvode tijela države članice u kojoj pružatelj privremeno obavlja svoju djelatnost.				NP	
31	Nadzor države članice u kojoj se pruža usluga u slučaju privremenog prenešanja pružatelja 1. U skladu s nacionalnim zahtjevima koji se mogu propisati sukladno članku 16. ili 17., država članica u kojoj se pruža usluga odgovorna je za nadzor djelatnosti pružatelja na svojem državnom području. U skladu s pravom Zajednice država članica u kojoj se pruža usluga: (a) poduzima potrebne mjere da bi osigurala da pružatelj ispunjava zahtjeve u vezi s pristupom i izvođenjem djelatnosti; (b) provodi potrebne provjere, inspekcije i istrage radi nadzora usluge. 2. Što se tiče zahtjeva koji nisu oni iz stavka 1., ako se radi obavljanja svoje djelatnosti pružatelj privremeno preseli u drugu državu članicu u kojoj nema poslovni nastan, nadležna tijela te države članice sudjeluju u nadzoru pružatelja u skladu sa stavcima 3 i 4. 3. Na zahtjev države članice poslovnog nastana, nadležna tijela države članice u kojoj se pruža usluga izvode potrebne provjere, inspekcije i istrage da bi se osigurao učinkovit nadzor države članice poslovnog nastana. Nadležna tijela pritom djeluju u okviru svojih ovlasti, koje su im dodijeljene u njihovoj državi članici. Nadležna tijela mogu odlučiti o poduzimanju najprikladnijih mjera za svaki pojedinačni slučaj da bi se ispunio zahtjev države članice poslovnog nastana. 4. Nadležna tijela države članice u kojoj se pruža usluga mogu na vlastitu inicijativu provesti neposredne provjere, inspekcije i istrage, pod uvjetom da te provjere, inspekcije i istrage nisu diskriminirajuće, da se ne temelje na činjenici da pružatelj ima poslovni nastan u drugoj državi članici, i da su proporcionalne.				NP	
32	Mehanizmi upozoravanja 1. Ako država članica dozna za ozbiljna specifična djela ili okolnosti uslužne djelatnosti koje bi mogle ozbiljno naštetiti zdravlju ili sigurnosti osoba ili okolišu na njezinom državnom području ili državnom području drugih država članica, o tome što prije obavješćuje državu članicu poslovnog nastana, druge uključene države članice i Komisiju.					

2. Radi provođenja stavka 1. Komisija potiče i sudjeluje u djelovanju Europske mreže tijela država članica.
3. U skladu s postupkom iz članka 40. stavka 2. Komisija usvaja i redovito ažurira detaljne propise o upravljanju mrežom iz stavka 2. ovog članka.

33

Informacije o dobrom glasu pružatelja

1. Na zahtjev nadležnog tijela druge države članice i u skladu sa svojim nacionalnim pravom države članice dostavlja informacije o disciplinskim ili upravnim mjerama, kaznenim sankcijama i odlukama o nesolventnosti ili prijevarami sečaju, koje su u odnosu na pružatelja poduzela njihova nadležna tijela i koje su neposredno vezane uz sposobnost ili profesionalnu odgovornost pružatelja. Država članica koja dostavlja takve informacije o tome obavješćuje pružatelja. Zahtjev podnesen u skladu s prvim podstavkom mora se dužno opravdati, a posebno s obzirom na žalbe traženja informacija.
2. O sankcijama i mjerama iz stavka 1. izvještava se samo ako je donesena konačna odluka. Što se tiče drugih provedbenih odluka iz stavka 1., država članica koja dostavlja informacije navodi radi li se o konačnoj odluci ili je na nju uložena žalba. U tom slučaju dotična država članica navodi predviđeni datum donošenja odluke o žalbi. Povrh toga, država članica navodi odredbe nacionalnog prava na temelju kojih je pružatelj proglašen krivim ili kažnjen.
3. Provedba stavaka 1. i 2. mora poštovati propise o dostavljanju osobnih podataka i prava zajamčena osobama koje su proglašene krivima ili kažnjene u dotičnim državama članicama, uključujući od strane profesionalnih tijela. Sve pripadajuće informacije, koje su javne, moraju biti dostupne potrošačima.

34

Prateće mjere

1. U suradnji s državama članicama Komisija uspostavlja elektronički sustav za razmjenu informacija između država članica uzimajući u obzir postojeće informacijske sustave.
2. Uz pomoć Komisije države članice poduzimaju prateće mjere da bi se pojednostavila razmjena službenika zaduženih za provedbu međusobne pomoći te njihovo osposobljavanje koje uključuje jezičnu i računalnu obuku.
3. Komisija procjenjuje potrebu za izradom višegodišnjeg programa radi organizacije razmjena službenika i njihovog osposobljavanja.

35

Međusobna pomoć u slučaju pojedinačnih odstupanja

1. Ako država članica namjerava provesti neku mjeru sukladno članku 18., primjena postupka iz stavka 2. do 6. ovog članka ne dovodi u pitanje sudske postupke, uključujući prethodne postupke i djelovanja u okviru kaznene istrage.
2. Država članica iz stavka 1. traži od države članice poslovnog nastana da poduzme mjere u odnosu na pružatelja te dostavlja sve potrebne informacije o dotičnoj usluzi i okolnostima slučaja. U najkraćem mogućem roku država članica poslovnog nastana provjerava obavlja li pružatelj svoju djelatnost zakonito te ispituje činjenice na kojima se temelji zahtjev. Potom u najkraćem mogućem

	roku državu članicu koja je podnijela zahtjev obavješuje o poduzetim ili predviđenim mjerama ili, ako je to slučaj, o razlozima zbog kojih nisu poduzete nikakve mjere. 3. Nakon priopćenja države članice poslovnog nastana, kako je predviđeno u drugom podstavku stavka 2., država članica koja je podnijela zahtjev obavješuje Komisiju i državu članicu poslovnog nastana o svoji namjeri da poduzme odgovarajuće mjere te navodi sljedeće: (a) razloge na temelju kojih smatra da su mjere koje je poduzela ili predviđela država članica poslovnog nastana neprikladne; (b) razloge na temelju kojih smatra da mjere koje namjerava poduzeti ispunjavaju uvjete iz članka 18. 4. Mjere se ne smiju poduzeti prije isteka petnaest radnih dana od datuma dostave priopćenja iz stavka 3. 5. Ne dovodeći u pitanje mogućnost države članice koja je podnijela zahtjev da poduzme dotične mjere nakon isteka razdoblja navedenog u stavku 4., u najkraćem mogućem roku Komisija ispituje usklađenost priopćenih mjera s pravom Zajednice. Ako Komisija zaključuje da mjere nisu u skladu s pravom Zajednice, donosi odluku u kojoj od dotične države članice zahtijeva da se uzdrži od poduzimanja predloženih mjera ili da hitno prekine provedbu tih mjera. 6. U hitnim slučajevima država članica koja namjerava poduzeti mjeru može odstupiti od stavaka 2., 3. i 4. Tada, u najkraćem mogućem roku, o dotičnim mjerama obavješuje Komisiju i državu članicu poslovnog nastana te navodi razloge na temelju kojih smatra da se radi o hitnom slučaju.				
36	Provedbene mjere U skladu s postupkom iz članka 40. stavka 3., Komisija usvaja provedbene mjere namijenjene izmjeni elemenata koji nisu ključni ovog poglavlja, tako da ga dopuni navodeći rokove predviđene u člancima 28. i 35. U skladu s postupkom iz članka 40. stavka 2. Komisija također usvaja praktična rješenja za razmjenu informacija između država članica elektroničkim putem te posebno usvaja odluke o interoperabilnosti informacijskih sustava.	NP			
37	Pravila ponašanja na razini Zajednice 1. U suradnji s Komisijom i u skladu s pravom Zajednice države članice poduzimaju prateće mjere kojima posebno potiču profesionalna tijela, organizacije i udruge da na razini Zajednice sastave pravila ponašanja da bi se pojednostavilo pružanje usluga ili poslovni nastan pružatelja u drugoj državi članici. 2. Države članice osiguravaju da pravila ponašanja iz stavka 1. budu dostupna na daljinu elektroničkim putem.	NP			
38	Dodamo usklađivanje Do 28. prosinca 2010. Komisija ocjenjuje mogućnost predlaganja instrumenata za usklađivanje na sljedećim područjima: (a) pristupu djelatnosti sudskog utjerivanja dugova;	NEP			

39	(b) uslugama privatne zaštite te prijevoza gotovine i dragocjenosti. <u>Medusobno ocjenjivanje</u> 1. Najkasnije do 28. prosinca 2009. države članice Komisiji predaju izvješće o informacijama koje su navedene u sljedećim odredbama: (a) članku 9. stavku 2. o sustavima ovlašćavanja; (b) članku 15. stavku 5. o zahtjevima koji su predmet ocjenjivanja; (c) članku 25. stavku 3. o multidisciplinarnim djelatnostima. 2. Izvješća iz stavka 1. Komisija proslijeđuje državnim članicama, koje u roku od šest mjeseci od njihova prijema dostavljaju svoje primjedbe u vezi sa svim izvješćima. U istom roku Komisija se o tim izvješćima savjetuje sa zainteresiranim stranama. 3. Komisija predstavlja izvješća i primjedbe država članica Odboru iz članka 40. stavka 1., koji iznosi svoje primjedbe. 4. U svjetlu primjedbi predviđenih u stavcima 2. i 3., Komisija najkasnije do 28. prosinca 2010. Europskom parlamentu i Vijeću predstavlja sažeto izvješće, uz koje prema potrebi prilaže prijedloge za daljnje inicijative. 5. Najkasnije do 28. prosinca 2009. države članice Komisiji dostavljaju izvješće o nacionalnim zahtjevima, čija primjena ulazi u područje primjene članka 16. stavka 1. trećeg podstavka te članka 16. stavka 3. prve rečenice, obrazlažući zašto smatraju da primjena tih zahtjeva ispunjava kriterije iz članka 16. stavka 1. trećeg podstavka te članka 16. stavka 3. prve rečenice. Nakon toga države članice izvješćuju Komisiju o svim izmjenama svojih zahtjeva, uključujući nove zahtjeve, kako je navedeno u gornjem tekstu, zajedno s njihovim obrazloženjem. Dostavljene zahtjeve Komisija proslijeđuje drugim državnim članicama. To priopćenje ne sprečava države članice da usvoje dotične odredbe. Komisija na to svake godine izdaje analizu i smjernice za primjenu tih odredbi u kontekstu ove Direktive.	NEP
40	<u>Odborski postupak</u> 1. Komisiji pomaže odbor. 2. Kod upućivanja na ovaj stavak primjenjuju se članci 5. i 7. Odluke 1999/468/EZ, uzimajući u obzir odredbe iz njezinog članka 8. Razdoblje predviđeno u članku 5. stavku 6. Odluke 1999/468/EZ određuje se na tri mjeseca. 3. Kod upućivanja na ovaj stavak primjenjuje se članak 5.a stavci 1. do 4. te članak 7. Odluke 1999/468/EZ, uzimajući u obzir odredbe iz njezinog članka 8.	NEP
41	<u>Klauzula o preispitivanju</u> Do 28. prosinca 2011. i potom svake tri godine Europskom parlamentu i Vijeću Komisija dostavlja cjelovito izvješće o primjeni ove Direktive. U skladu s člankom 16. stavkom 4. izvješće se posebno odnosi na primjenu članka 16. U njemu se također razmatra potreba za dodatnim mjerama za pitanja koja su isključena iz područja primjene ove	NEP

	Direktive. Uz izvješće se prema potrebi prilažu prijedlozi za izmjenu te Direktive s ciljem konačnog oblikovanja unutarnjeg tržišta usluga.				
42	Izmjena Direktive 98/27/EZ U Prilogu Direktivi 98/27/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 1998. o sudskim nalogima za zaštitu interesa potrošača (41) dodaje se sljedeća točka: „13. Direktiva 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu (SL L 376, 27.12.2006., str. 36.)”.			NEP	
43	Zaštita osobnih podataka Provedba i primjena ove Direktive, a posebno odredaba o nadzoru, poštuje propise o zaštiti osobnih podataka iz direktiva 95/46/EZ i 2002/58/EZ.			NEP	